

WPROWADZENIE	3
Definicje kluczowych pojęć.....	3
1. Ogólna charakterystyka Gminy Kłoczew.....	5
1.1. Położenie Gminy Kłoczew	5
1.2. Demografia	11
1.2. Edukacja	15
1.2.1. Wychowanie przedszkolne.....	17
1.2.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych	17
1.3. Zabytki i kultura	18
1.3.1. Zabytki kultury	18
1.3.2. Działalność kulturalna	18
1.4 Sport i rekreacja	22
1.5. Turystyka	22
1.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	24
1.7. Wykluczenie społeczne	25
1.8. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych	30
1.8.1. Fundusz sołecki	30
1.8.2. Organizacje pozarządowe	31
1.9. Przedsiębiorczość	33
1.10. Rynek pracy i bezrobocie	38
1.11. Sektor rolniczy	40
1.12. Zasoby naturalne i ochrona środowiska	41
1.13. Energetyka	42
1.13.1. Zaopatrzenie w gaz.....	42
1.13.2. Gospodarka ciepła	42
1.13.4. Energia odnawialna.....	43
1.14. Gospodarka wodno – ściekowa	43
1.15. Polityka przestrzenna	47
1.16. Mieszkalnictwo	50
1.17. Ochrona bezpieczeństwa	51
1.18. Komunikacja	52
2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH.....	53
2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji ..	53
2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Kłoczew....	54

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane	56
2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników.....	60
2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Kłoczew	96
2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Kłoczew	97
Spis tabel:	103
Spis map:	104
Spis wykresów:.....	104

Opracowanie stanowi szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz wybranych pozostałych (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej) zgodnie ze zidentyfikowanymi zjawiskami negatywnymi oraz analizę lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Diagnoza dotycząca całego obszaru gminy pokazuje ogólne ramy i powiązania obszarów kryzysowych z resztą gminy.

Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Kłoczew, która została przeprowadzona na podstawie danych dostępnych za lata 2015 – 2022 i będzie uzupełniana w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w miarę uzyskiwania dostępu do nowych danych. Jako, że niniejszy dokument jest materiałem do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji, należy zakładać, że diagnoza będzie uzupełniana także w wyniku propozycji i poprawek zgłaszanych podczas konsultacji.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów. Dzięki szeroko zakrojonym badaniom na różnych płaszczyznach możliwe było wskazanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie gminy. Dokonano precyzyjnego wyznaczenia wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji.

Sporządzona Diagnoza społeczno – gospodarcza dla Gminy Kłoczew spełnia wszystkie zapisy i wskazania wynikające z *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485)*.

Definicje kluczowych pojęć

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. **Rewitalizacja** zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie

kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów),
- ✓ **budowlanych**, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Natomiast **interesariuszami rewitalizacji** są w szczególności:

- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- ✓ mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- ✓ jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- ✓ organy władzy publicznej;
- ✓ podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym

wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Prace diagnostyczne i projektowe obejmowały analizy dokumentów dostarczonych przez Zamawiającego. Wykorzystano również dane dostarczone z GUS oraz innych opracowań i dokumentów planistycznych.

1. Ogólna charakterystyka Gminy Kłoczew

1.1. Położenie Gminy Kłoczew

Gmina Kłoczew położona jest w północno-zachodniej części województwa lubelskiego. Obszar gminy ma charakter wysoczyzny morenowej przecinanej dolinami rzek Okrzejki i Swarzyny. W ukształtowaniu powierzchni gminy wyróżniają się liczne, stosunkowo płytkie i rozległe doliny boczne w stosunku do dolin wymienionych rzek, które powodują charakterystyczne urozmaicenie rzeźby. Gmina Kłoczew położona jest na styku województwa mazowieckiego i lubelskiego i stanowi jedną z sześciu gmin powiatu ryckiego. Sąsiadujące gminy to: Trojanów i Żelechów z powiatu garwolińskiego w województwie mazowieckim, Wola Mysłowska i Krzywda z powiatu łukowskiego oraz Nowodwór i Ryki z powiatu ryckiego. Gmina Kłoczew w powiecie ryckim znalazła się w wyniku podziału administracyjnego kraju w dniu 1 stycznia 1999 r. Powierzchnia gminy Kłoczew wynosi 14,300 ha. W skład gminy wchodzi 29 miejscowości, w tym 27 sołectw.

W skład gminy wchodzi 29 sołectw:

1. Borucicha,
2. Bramka,
3. Czernic,
4. Gęsia Wólka,
5. Gózd,
6. Huta Zadybska,
7. Jagodne,
8. Janopol,
9. Julianów,

10. Kawęczyn,
11. Kąty,
12. Kłoczew,
13. Kokoszka,
14. Kurzelaty,
15. Nowe Zadybie,
16. Padarz,
17. Przykwa,
18. Rybaki,
19. Rzyczyna,
20. Sokola,
21. Sosnówka,
22. Stare Zadybie,
23. Stryj,
24. Wojciechówka,
25. Wola Zadybska,
26. Wola Zadybska-Kolonia,
27. Wygranka,
28. Wylezin,
29. Zaryte
30. oraz jedna miejscowość bez statusu sołectwa: Żwadnik.

Gmina Kłoczew położona jest obok ważnego szlaku komunikacyjnego, tj.: drogi ekspresowej S17.

Gmina posiada dogodne połączenia komunikacyjne z Lublinem oraz Warszawą.

Miejscowość gminna jest węzłem komunikacyjnym, gdzie krzyżuje się tu szereg dróg gminnych i powiatowych. Gmina Kłoczew jest położona ok. 78 km od stolicy województwa Lublina, ok. 12 km od Ryk i ok 24 km od Dębina – największych miejscowości w powiecie oraz ok. 108 km od Warszawy.

Na terenie gminy wykształciła się dwustopniowa hierarchia sieci osadniczej obejmująca lokalny ośrodek gminny jakim jest Kłoczew (zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego) oraz wsie podstawowe z przewagą zabudowy zagrodowej. Sieć osadnicza ukształtowana jest w układzie pasmowym wzdłuż tras komunikacyjnych.

Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Rozwoju Zagospodarowania Gminy Kłoczew w obszarze rozwoju osadnictwa przyjęto zasadę podziału obszaru gminy na strefy potencjalnego rozwoju osadnictwa oraz strefy terenów otwartych.

Wśród stref potencjalnego rozwoju osadnictwa należy wymienić:

1. Obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
2. Obszary zabudowy mieszkaniowej;
3. Obszary aktywności gospodarczej.

Wśród stref terenów otwartych należy natomiast wskazać:

1. Rejon Wysoczyzna – teren predysponowany do utrzymania i intensywnego rozwoju funkcji rolniczej;
2. Rejon Doliny i kompleksy leśne – obszar powiązany przyrodniczo i przestrzennie z dolinami Okrzejki i Swarzyny oraz położonymi w ich sąsiedztwie kompleksami leśnymi, wskazany do utrzymania w dotychczasowym użytkowaniu z intensyfikacją turystyki i rekreacji.

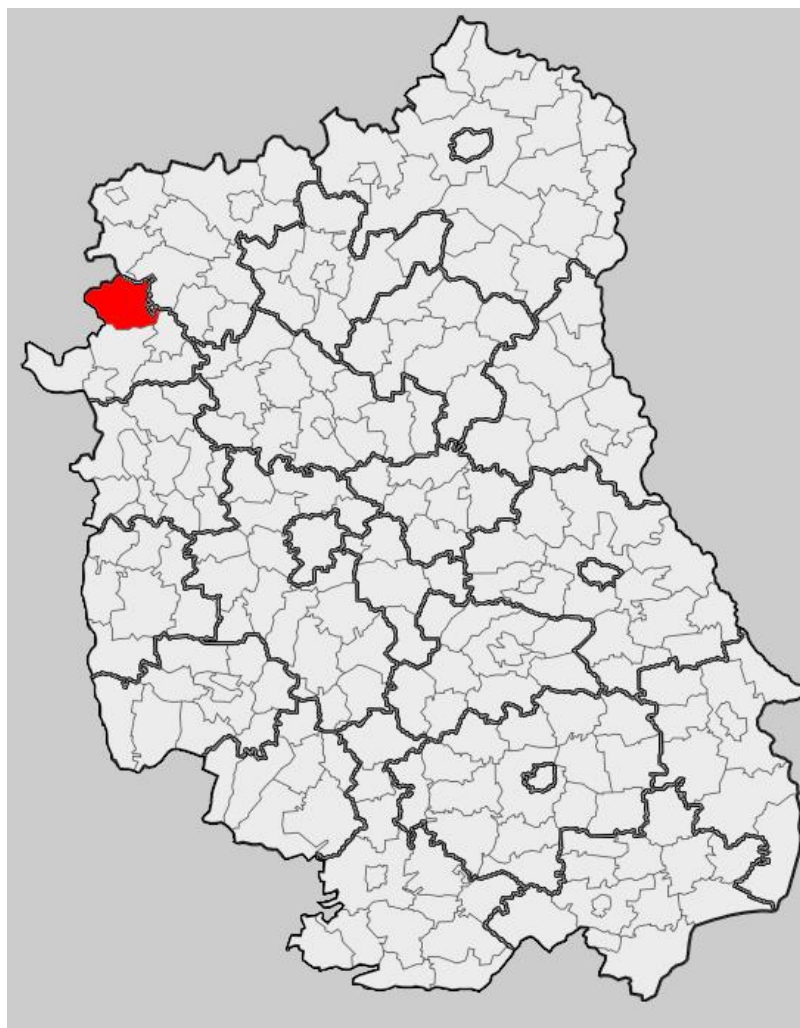
Miejscowość Kłoczew pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka gminnego o znaczeniu lokalnym oraz jest głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym. Skupia dużą ilość usług w zakresie obsługi ludności i rolnictwa, jak również zakładów produkcyjnych. Posiada dobre predyspozycje do rozwoju funkcji mieszkaniowej. Zgodnie ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłoczew” zadaniem samorządu powinien być dalszy rozwój miejscowości przez preferowanie jej do lokalizacji pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej oraz wyznaczenia odpowiednio uzbrojonych terenów pod funkcje mieszkaniowe z możliwością realizacji usług i nieuciążliwego rzemiosła oraz budownictwa mieszkaniowego.

Mapa 1 Położenie Gminy KŁOCZEW na tle POWIATU RYCKIEGO

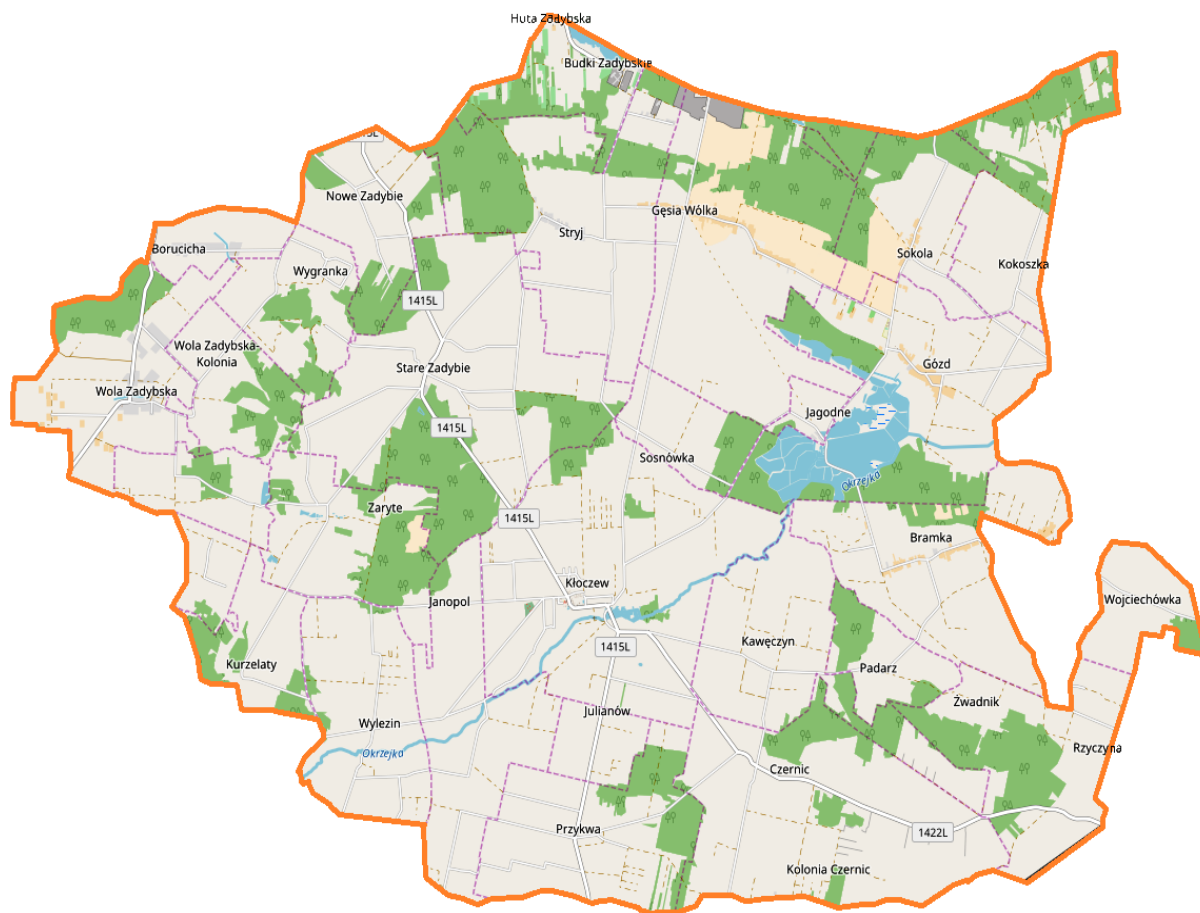
Źródło: <http://www.wystartujbiznesem.pl/index.php/page/show/2>

Mapa 2 Położenie Gminy KŁOCZEW na tle WOJEWÓDZTWA

Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/66.html>

Mapa 3 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy KŁOCZEW

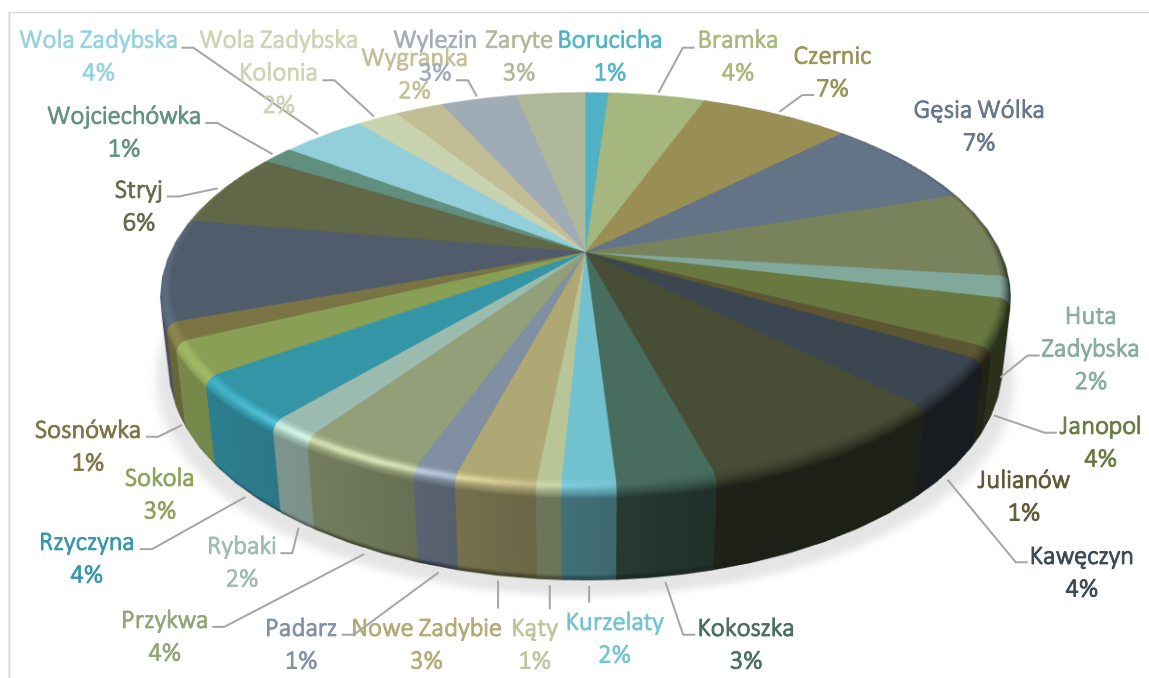
Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/imgp_2.html?gmap=gp0

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy KŁOCZEW

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia [ha]
1	Borucicha	149,51
2	Bramka	636,41
3	Czernic	987,87
4	Gęsia Wólka	1067,15
5	Gózd	1014,25
6	Huta Zadybska	256,49
7	Jagodne	
8	Janopol	549,53
9	Julianów	135,77
10	Kawęczyn	567,19
11	Kłoczew	1189,92
12	Kokoszka	456,85
13	Kurzelaty	248,04
14	Kąty	113,92
15	Nowe Zadybie	371,22
16	Padarz	198,8
17	Przykwa	574,52
18	Rybaki	223,58
19	Rzyczyna	560,91
20	Sokoła	404,34
21	Sosnówka	213,96
22	Stare Zadybie	1197,3
23	Stryj	875,09
24	Wojciechówka	205,48
25	Wola Zadybska	554,33
26	Wola Zadybska Kolonia	279,11
27	Wygranka	316,62
28	Wylezin	497,34
29	Zaryte	455,81
RAZEM:		14301,31

Źródło: UG Kłoczew

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Kłoczew (%)

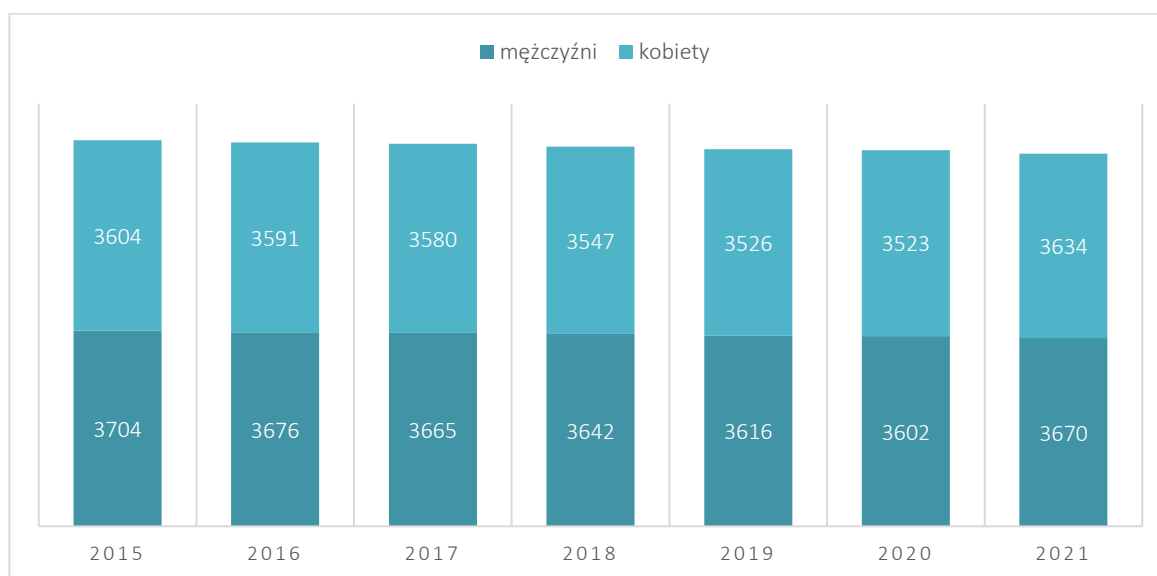
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Kłoczew

1.2. Demografia

Do podstawowych charakterystyk zbiorowości ludzkiej należą jej liczebność i rozmieszczenie. Liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje z niewielkimi wahaniami.

Ogólnie w latach 2015 - 2021 liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 309 osób.

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021

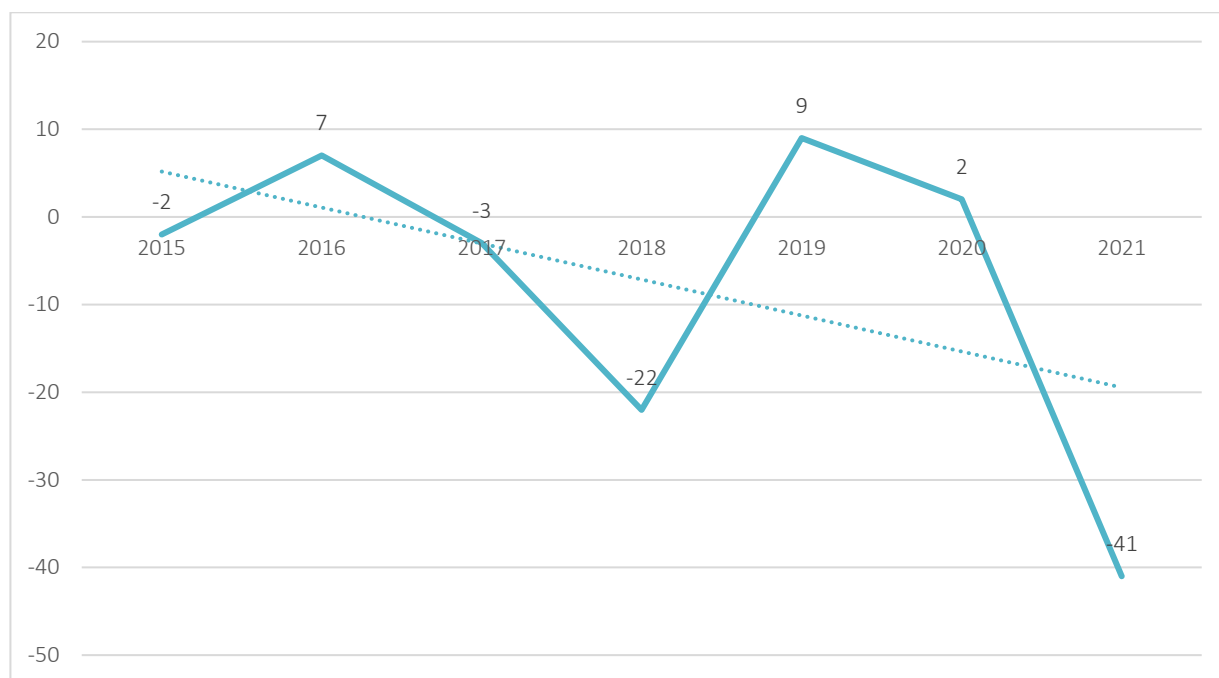
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z UG Kłoczew

Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości- stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1	Borucicha	115
2	Bramka	307
3	Czernic	802
4	Gęsia Wólka	356
5	Gózd	312
6	Huta Zadybska	91
7	Jagodne	53
8	Janopol	221
9	Julianów	65
10	Kawęczyn	465
11	Kłoczew	1245
12	Kokoszka	131
13	Kurzelaty	65
14	Kąty	50
15	Nowe Zadybie	251
16	Padarz	114
17	Przykwa	377
18	Rybaki	61
19	Rzyczyna	167
20	Sokoła	178
21	Sosnowka	110
22	Stare Zadybie	505
23	Stryj	358
24	Wojciechówka	105
25	Wola Zadybska	323
26	Wola Zadybska Kolonia	50
27	Wygranka	82
28	Wylezin	230
29	Zaryte	115
RAZEM:		7304

Źródło: UG Kłoczew

Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Kłoczew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w Gminie Kłoczew w roku 2015 oraz 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Migracje ludności

Sytuacja demograficzna w gminie kształtowana jest również przez migracje. Saldo migracji jako różnica między liczbą zameldowań a wymeldowań pokazuje ruch mieszkańców zarówno w kraju jak i za granicę.

Migracje ludności są podstawowym elementem i formą mobilności przestrzennej. Oznaczają one przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania i są postrzegane jako komponent, obok rozrodności i umieralności, zmian demograficznych.

W omawianym okresie (2015-2021) Gmina Kłoczew notuje ujemne saldo migracji wewnętrznej. Saldo migracji w naszej gminie na koniec 2021 r. wynosiło minus 41 tj. (liczba osób zameldowanych w stosunku do wymeldowanych).

1.2. Edukacja

W roku 2021 Gmina Kłoczew była organem prowadzącym dla pięciu szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi i jednego przedszkola:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Orła Białego z Oddziałami Przedszkolnymi w Czernicu,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza z Oddziałami Przedszkolnymi w Goździe,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Polskich Noblistów z Oddziałami Przedszkolnymi w Kłoczewie,
- 4) Szkoła Podstawowa im. I Pułku Lotnictwa Myśliwskiego z Oddziałami Przedszkolnymi w Starym Zadybiu – do 31 sierpnia 2021 r.,
- 5) Szkoła Podstawowa im. Jana Kupczyka z Oddziałami Przedszkolnymi w Woli Zadybskiej,
- 6) Przedszkole Samorządowe w Kłoczewie.

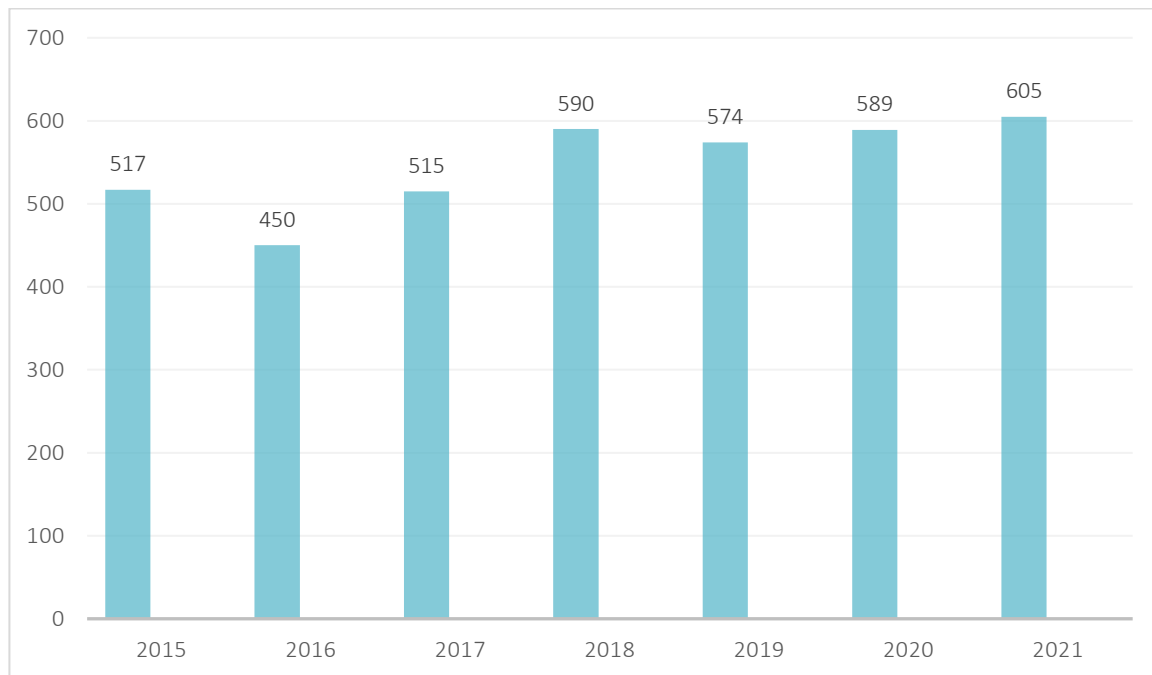
Przy szkołach w Czernicu i Goździe funkcjonowały punkty przedszkolne. Szkoły podstawowe w Starym Zadybiu i Woli Zadybskiej miały obniżoną strukturę organizacyjną obejmującą klasy I-IV. Na terenie gminy nie było żadnych placówek niepublicznych.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Liczba dzieci i ilość oddziałów w roku szkolnym 2021/2022

Nazwa	Liczba dzieci			Ilość oddziałów
	w wieku 3-5 lat	w wieku 6 lat	ogółem	
Szkoła Podstawowa w Czernicu	37	13	50	2
Szkoła Podstawowa w Goździe	40	13	53	3
Szkoła Podstawowa w Kłoczewie	1	48	49	2
Szkoła Podstawowa w Woli Zadybskiej	14	9	23	2
Przedszkole w Kłoczewie	140	0	140	5
Razem	232	83	315	14

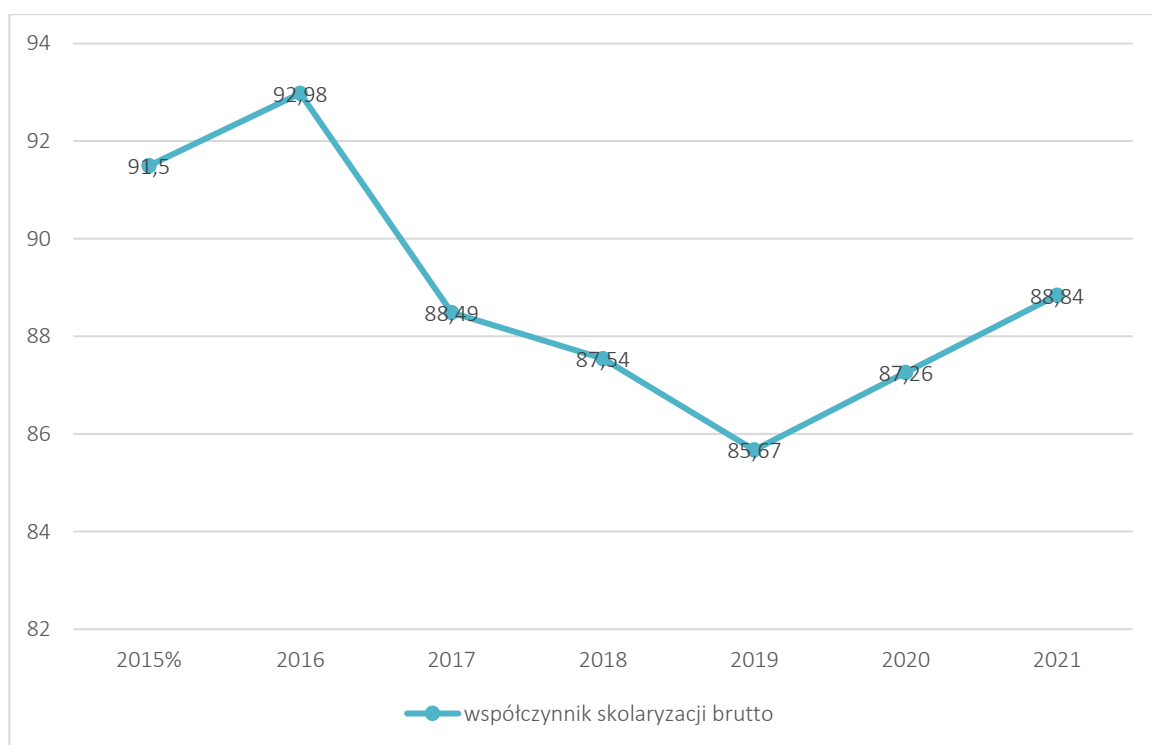
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Kłoczew w latach 2015 -2021

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

Współczynnik skolaryzacji w gminie wyniósł w roku 2021 88,84%. Od roku 2019 odnotowuje się jego systematyczny wzrost.

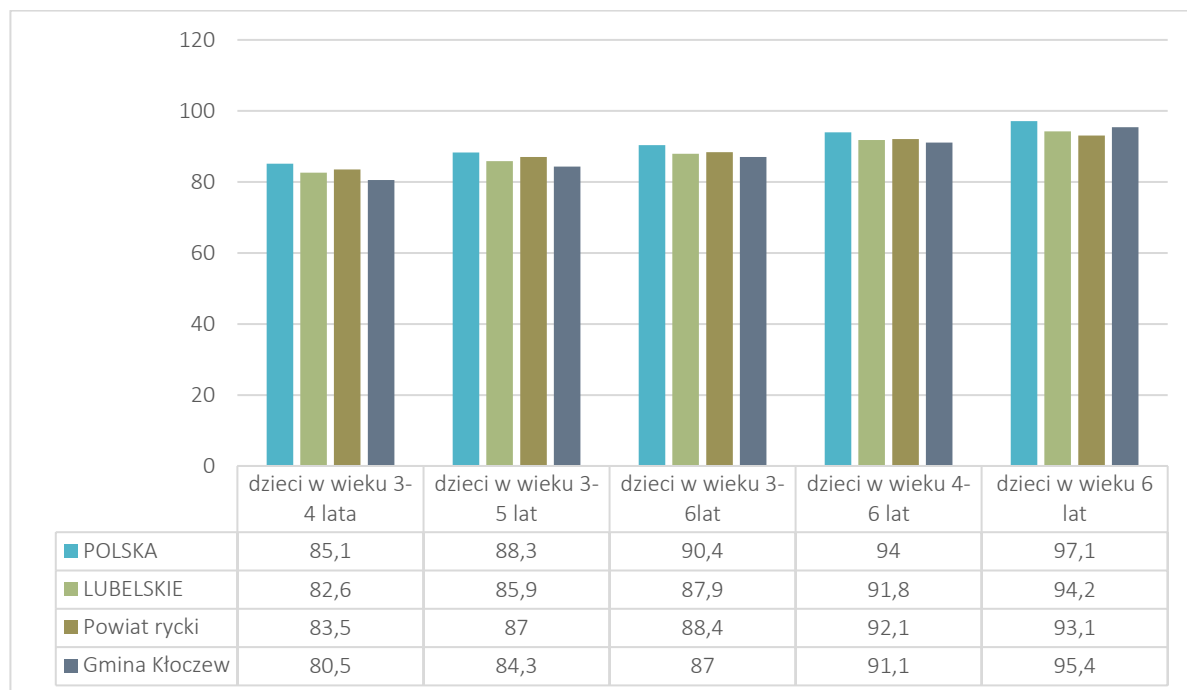
Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Kłoczew w latach 2015-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.2.1. Wychowanie przedszkolne

Wykres 7 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Z powyższej tabeli wynika, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Kłoczew jest na podobnym poziomie względem wskaźnika dla województwa oraz dla powiatu ryckiego.

1.2.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych

Tabela 4 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kłoczew

Lp.	Egzamin	Wynik egzaminu w %				
		Szkoła	Powiat	Gmina	Województwo	Kraj
1	Język polski	61,33	60,21	61,58	61	60
2	Matematyka	44	45,89	40,63	47	47
3	Język angielski	51,33	61,56	48,09	63	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kłoczew

1.3. Zabytki i kultura

1.3.1. Zabytki kultury

Na terenie gminy Kłoczew znajdują się zabytki historyczne wpisane do rejestru zabytków.

Wśród nich należy wyróżnić zabytki architektury i budownictwa, zespoły dworskie, miejsca pamięci narodowej, cmentarze, kapliczki, figury i krzyże przydrożne, mające zarówno wartość kulturową i turystyczną.

Główne zabytki to:

- ✚ Zespół Dworsko-Parkowy w Jagodym
- ✚ Zespół Dworsko-Parkowy z przełomu m z XVIII/XIX wieku obejmujący: dwór drewniany, 2 oficyny murowane, rządówkę, stajnię, oborę, spichlerz, kuźnię i park dworski;
- ✚ Zespół Dworski w Starym Zadybiu
- ✚ Zespół Dworski z połowy XIX wieku obejmujący: dwór murowany, stajnię, stodołę, gorzelnię i park dworski ;
- ✚ Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Jana Chrzciciela w Kłoczewie Obejmujący: kościół murowany, kaplicę p.w. św. Barbary, dzwonnice, ogrodzenie z bramą, plebanię i park.

Ponadto do ciekawych historycznie obiektów należy zaliczyć:

- ✚ młyny wodne: w Rybakach, Wylezinie i w Zaryte-Olszyniaku;
- ✚ cmentarz mariawicki w Goździe z początku XX wieku;
- ✚ cmentarz parafialny w Kłoczewie z XIX wieku.

1.3.2. Działalność kulturalna

Na terenie gminy Kłoczew funkcjonuje **Gminny Ośrodek Kultury w Kłoczewie**

Jest on samorządową instytucją kultury powołaną przez Gminę Kłoczew. Podstawowym celem GOK jest prowadzenie wielokierunkowej działalności polegającej na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Ośrodek ma za zadanie rozwijać i zaspokajać potrzeby kulturalne mieszkańców gminy, jak również upowszechniać i promować kulturę.

Jest organizatorem i współorganizatorem m.in. imprez świątecznych, okolicznościowych i plenerowych, wystaw, koncertów, konkursów i warsztatów, przeglądów, spotkań autorskich, spektakli teatralnych, Letniego Kina plenerowego, audycji muzycznych, wycieczek oraz zajęć w grupach i kołach zainteresowań.

GOK jest organizatorem stałych i cyklicznych wydarzeń o zasięgu gminnym, powiatowym i wojewódzkim, które na stałe wpisały się w kalendarium wydarzeń. Jego działalność jest skierowana do różnych grup wiekowych: dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów.

Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na terenie Gminy Kłoczew, KGW, zespołami śpiewaczymi, szkołami i przedszkolami z terenu gminy, instytucjami kultury z sąsiadujących gmin, parafią w Kłoczewie, oddziałem IPN w Lublinie, Lokalną Grupą Działania „Lepsza Przyszłość Ziemi

Ryckiej”, z Sołtysami, OSP oraz wieloma artystami i twórcami, pomagając w organizacji różnych wydarzeń kulturalnych, udzielając wsparcia merytorycznego lub technicznego.

GOK udostępnia salę widowiskową i pomieszczenia na działalność stowarzyszeń i organizacji z terenu gminy oraz korzysta np. z hali sportowej w Kłoczewie, czy boisk w innych miejscowościach, gdzie organizowane są obchody świąt państwowych oraz różne imprezy kulturalne dla bardzo dużej liczby osób, np. dożynki (500, 1000 itp.).

Ponadto w pomieszczeniach GOK odbywają się posiedzenia dotyczące działalności organów samorządu gminy, takie jak sesje Rady Gminy Kłoczew, posiedzenia Komisji Stałych i Rewizyjnej Rady Gminy itd.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Kłoczewie w 2019 r. prowadzone były następujące zespoły:

- Zespół Taneczny „Bagatela” – obejmujący 4 grupy wiekowe (około 60 dzieci i młodzieży), gdzie uczą się tańców ludowych, nowoczesnych i standardowych oraz przygotowują grupowe układy taneczne do występów,
- Zespół Teatralny „Kędziorki” – 2 grupy wiekowe (25 dzieci i młodzieży), w którym przygotowywane są przedstawienia teatralne oraz do udziału w konkursach teatralnych,
- Chór Dziecięcy „Żołnierze Września 1939 Garnizonu Dęblin” (około 40 dzieci i młodzieży), gdzie dzieci uczą się śpiewu i musztry oraz przygotowuje się do występów artystycznych.

W 2019 r. GOK w Kłoczewie zorganizował: 12 lokalnych imprez kulturalnych, 10 konkursów (w tym: plastyczne, recytatorskie taneczny, dożynkowy, kulinarne, piosenkarski, czytelniczy, teatralny, przegląd kolęd), 4 warsztaty i kursy (florystyczne, robotyki i programowania dla dzieci, plastyczne i rękodzieła), 10 imprez bibliotecznych oraz inne wydarzenia, typu ferie i wakacje dla dzieci, 2 wycieczki, 4 wystawy.

W GOK odbywają się też zajęcia stałe klubowe dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych (W 2019 r. w Gminnym Ośrodku Kultury odbywały się cotygodniowe zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, prowadzone przez pracowników GOK, biblioteki oraz instruktorów-nauczycieli.

Gminny Ośrodek Kultury realizuje swoją działalność kulturalną przygotowując dzieci, młodzież i dorosłych do świadomego odbioru sztuki i uczestnictwa w kulturze. Na uwagę zasługuje fakt coraz większej liczby mieszkańców uczestniczących w imprezach kulturalnych i uroczystościach o charakterze patriotycznym.

W Gminie Kłoczew rozwijają ludową działalność artystyczną trzy wokalnoinstrumentalne zespoły ludowe: „Kłoczewiaczy”, „Czerniczanki z Kapelą” oraz Zespół Śpiewaczy „Kawęczyn”. Zespół „Kłoczewiaczy” powstał przy Stowarzyszeniu Na Rzecz Tradycji i Rozwoju Gminy Kłoczew Członkowie grają i śpiewają pieśni ludowe wyszukiwane wśród mieszkańców gminy i okolicznych wsi - teksty piosenek z dawnych lat, które były przekazywane z pokolenia na pokolenie bez zapisów tekstowych.

Po rozpoznaniu terenu z tradycjami dworskimi zaczęto zbierać pieśni patriotyczne, narodowe, dworskie. Stroje były zbierane od mieszkańców, własne części garderoby, a część zakupiona przez Stowarzyszenie. Instrumenty są zakupione przez darczyńców, a część własnością grających.

Zespół „Czerniczanki z Kapelą” powstał na początku 2013 r. przy Stowarzyszeniu Inicjatyw Wiejskich „Wspierajmy się” z siedzibą w Czernicu. Założycielami Zespołu byli członkowie Stowarzyszenia – ludzie aktywnie uczestniczący w życiu społeczno – kulturalnym miejscowości. W skład zespołu wchodzi 10 osób (6 kobiet i 4 mężczyzn), kobiety są solistkami, mężczyźni oprócz śpiewania, grają również na instrumentach muzycznych.

Na terenie Gminy Kłoczew usytuowanych jest 12 świetlic wiejskich, z których korzystają głównie członkinie Kół Gospodyń Wiejskich. W świetlicach organizowane są imprezy okolicznościowe, takie jak Andrzejkki, Mikołajki, Wigilia, degustacje ciast, potraw itp. oraz spotkania tematyczne lokalnych mieszkańców. W świetlicach nie są zatrudniane osoby prowadzące zajęcia, mimo to mieszkańcy sami wykazują dużą aktywność i samodzielnie organizują lokalne spotkania w świetlicach.

Zestawienie zrealizowanych działań przez GOK w poniższej tabeli uwidacznia skutki ograniczeń związanych ze stanem epidemii obowiązującym w Polsce od 20 marca 2020 r. do czasu opracowania niniejszego dokumentu

RODZAJ DZIAŁANIA	2019		2020		I-IV.2021	
	LICZBA DZIAŁAŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA DZIAŁAŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW	LICZBA DZIAŁAŃ	LICZBA UCZESTNIKÓW
IMPREZY KULTURALNE (koncerty, imprezy plenerowe)	10	około 4160	1	około 600	2 (koncerty-online udostępnione na kanale YouTube GOK Kłoczew i Facebook)	524 (liczba odsłon, kliknięć)
KONKURSY (muzyczne, literackie, plastyczne, kulinarne)	8	1083	11	361	4	140
WARSZTATY I KURSY	9	131	8	126		
WYSTAWY	1		5		1	
IMPREZY BIBLIOTECZNE	12	567	4	113		
ZAJĘCIA STAŁE (taneczne, teatralne, plastyczne, biblioteczne, Klub Młodego Odkrywcy, muzyczne, DKK)	6	187	6	116		
INNE WYDARZENIA (zajęcia wakacyjne, ferie zimowe, kina plenerowe, akcje)	6	1075	4	427		
RAZEM	52	7203	39	1743	6	664

Źródło: GOK w Kłoczewie

W strukturach Gminnego Ośrodka Kultury w Kłoczewie działa Gminna Biblioteka Publiczna w Kłoczewie oraz Filia Biblioteczna w Goździe.

Biblioteka razem z Filią Biblioteczną swoją działalność koncentrują przede wszystkim na popularyzacji literatury i czytelnictwa wśród mieszkańców gminy. Różnorodny księgozbiór jest stale aktualizowany w celu zaspokojenia potrzeb wszystkich grup czytelniczych, uwzględniając ich wiek i zainteresowania. Ewaluacja księgozbioru przyciągała z roku na rok coraz większą liczbę czytelników. W roku 2010 było ich 410 a w 2020 586.

Komputeryzacja bibliotek publicznych w 2021 roku:

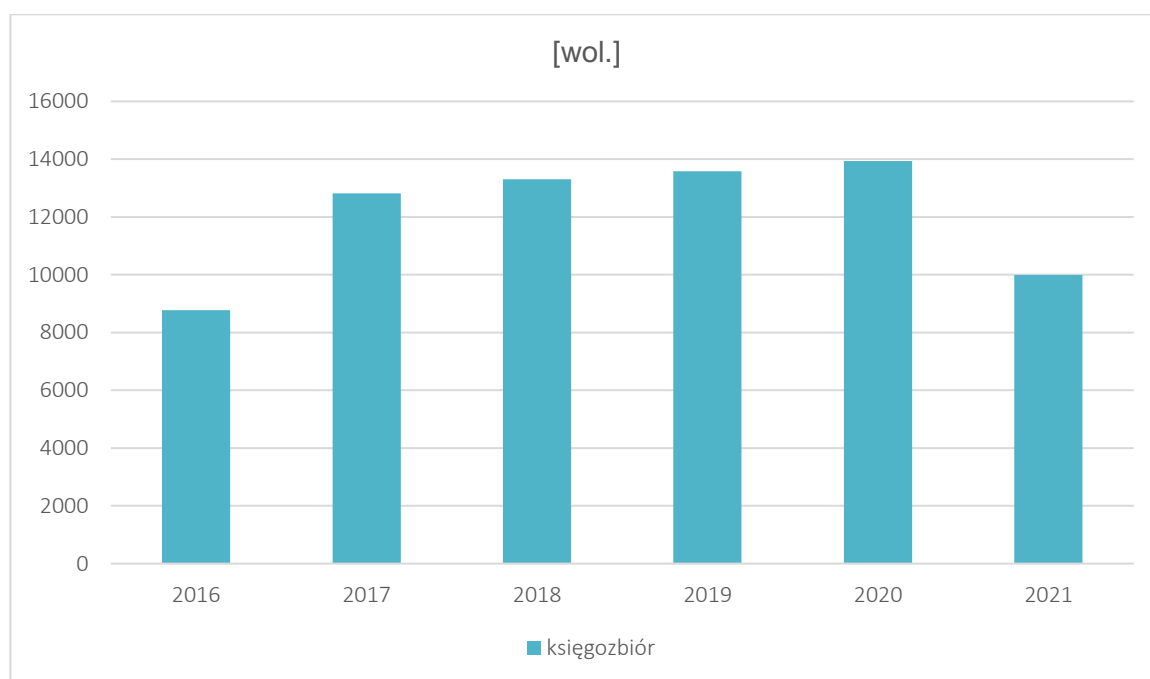
komputery użytkowane w bibliotece ogółem: 3

dostępne dla czytelników: 2

komputery podłączone do Internetu dostępne dla czytelników: 2

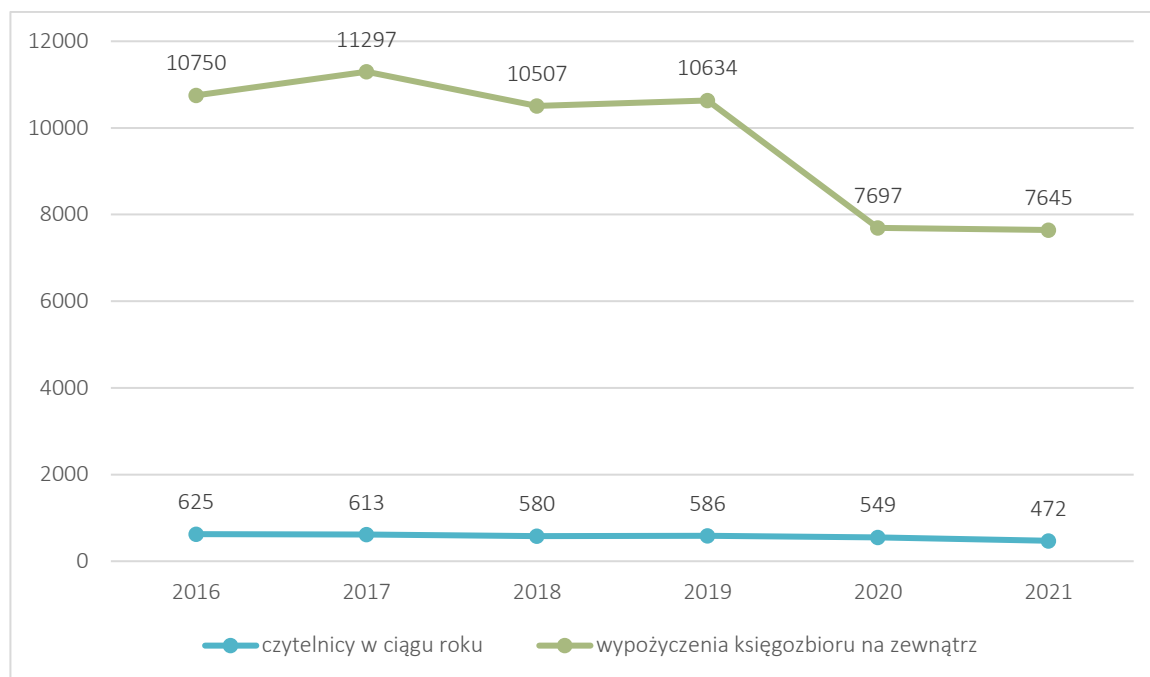
Działalność biblioteczna:

Wykres 8 Księgozbiór w bibliotekach na terenie Gminy Kłoczew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 9 Wskaźniki czytelnictwa na terenie Gminy Kłoczew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.4 Sport i rekreacja

Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Z obiektów korzystają uczniowie szkół, uczestnicy klubów sportowych, a także sami mieszkańcy.

Bazę sportową gminy tworzą następujące obiekty:

- ✓ Hala sportowa w Kłoczewie
- ✓ Kompleks boisk ogólnie sportowych „Orlik”
- ✓ Otwarta Strefa Aktywności i siłownia zewnętrzna przy GOK w Kłoczewie
- ✓ Otwarta Strefa Aktywności i siłownia zewnętrzna przy OSP w Przykwie
- ✓ Otwarta Strefa Aktywności i siłownia zewnętrzna w Gęszej Wólce
- ✓ Boisko ogólnie sportowe w Starym Zadybiu
- ✓ Siłownia zewnętrzna na boisku ogólnie sportowym w Starym Zadybiu

1.5. Turystyka

Rozwój turystyki może stanowić dużą szansę dla ogólnego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Kłoczew.

Posiadane elementy potencjału turystyczno-rekreacyjnego, np.: zabytki, czyste środowisko, produkty ekologiczne czy lokalne wydarzenia/imprezy wymagają pogłębionej analizy, a w jej

następstwie istotnych zmian w postaci wykreowania z nich lokalnych produktów i usług turystycznych.

Najcenniejszym obszarem przyrodniczym jest dolina rzeki Okrzejki i Swarzyny z towarzyszącymi stawami i kompleksami łąk, oraz stawami w Goździe.

Planowane w tym zakresie działania gminy powinny zdecydowanie nawiązywać do uwarunkowań przyrodniczych, ochrony podstawowych procesów ekologicznych, ochrony wartości kulturowych, ale również wykorzystywać nowoczesne, a nawet innowacyjne metody i technologie, osiągając prze to charakter rozwoju zrównoważonego.

Rozwój turystyki i rekreacji na terenie gminy Kłoczew uzależniony jest od wykorzystania jej naturalnych walorów przyrodniczych i kulturowych oraz zastosowania kompleksowych rozwiązań i niszy w dziedzinie zagospodarowania turystycznego. Nie bez znaczenia pozostaje także pozyskanie i wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania dla rozwoju bazy turystyczno-rekreacyjnej.

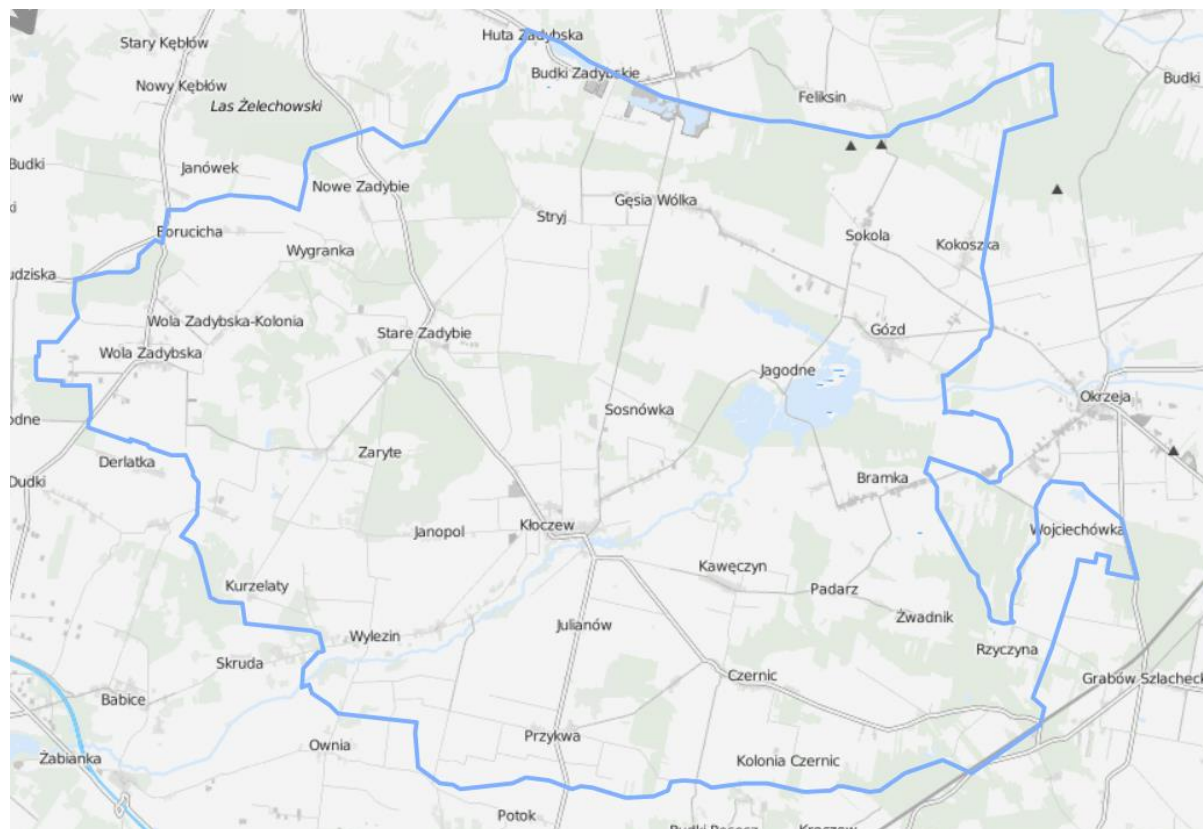
Dodatkowo należy także szczególnie podkreślić rolę konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy dotyczących planowanych decyzji jej władz w zakresie kierunków rozwoju turystyki.

Gmina Kłoczew ma szansę na rozwój następujących typów turystyki kwalifikowanej i specjalistycznej:

1. Turystyka krajoznawcza i kulturowa – wykorzystująca najcenniejsze walory i miejsca dziedzictwa kulturowego, m. in.: zespoły dworskie znajdujące się na terenie gminy.
2. Turystyka specjalistyczna – związana z określonymi walorami środowiska przyrodniczego bądź warunkami społecznymi, którymi masowy ruch turystyczny nie jest zainteresowany np. turystyka wędkarska, turystyka rowerowa, turystyka jeździecka.

Zadaniem priorytetowym w zakresie rozwoju turystyki na terenie gminy Kłoczew wydaje się stałe poszerzanie i zwiększanie oferty turystycznej. Ponadto rozbudowy wymaga baza gastronomiczna i noclegowa – w chwili obecnej na terenie gminy funkcjonują tylko dwa gospodarstwa agroturystyczne oraz jeden większy obiekt turystyczno-rekreacyjny oferujący noclegi w standardzie hotelowym – jak i rozbudowa wszelkiego rodzaju narzędzi i miejsc rekreacji. Należy wskazać, iż w chwili obecnej, zarówno infrastrukturalnie, jak i promocyjnie, wykorzystana jest tylko część walorów turystycznych gminy.

Mapa 4 Obszary atrakcyjne turystycznie w Gminie Kłoczew

Źródło: <http://www.turystykawgminie.pl/kloczew>

1.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia

W gminie Kłoczew funkcjonują dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

Medi-Centrum Sp. z o. o. i MEDIVITA. Placówki zapewniając podstawową opiekę zdrowotną. Zatrudnieni lekarze świadczą usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla miejscowej ludności. Usługi świadczone przez te placówki obejmują w szczególności:

- 1) badania lekarskie,
- 2) leczenie chorób,
- 3) opiekę na kobietami ciężarnymi i noworodkami,
- 4) szczepienia ochronne i działania zapobiegawcze,
- 5) podstawową diagnostykę,
- 6) pielęgniarstwo środowiskowe i rodzinne,
- 7) pielęgniarstwo w środowisku nauczania i wychowania.

W Kłoczewie funkcjonuje również Przychodnia stomatologiczna oraz dwie apteki. Usługi specjalistyczne są świadczone przez jednostki medyczne znajdujące się poza terenem gminy Kłoczew.

Działania profilaktyczne.

Podstawowym dokumentem w zakresie profilaktyki jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Finansowany jest ze środków własnych gminy, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego realizacja ma na celu zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą.

1.7. Wykluczenie społeczne

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłoczewie (dalej: GOPS), jest jednostką organizacyjną Gminy Kłoczew, finansowaną w formie jednostki budżetowej.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizującego politykę społeczną w 2021 r. należało w szczególności:

1. Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej.
2. Podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa.
3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.
4. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz na ubezpieczenie emerytalno – rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze.
5. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
6. Przyznawanie jednorazowego świadczenia zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
7. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.
8. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
9. Przyznawanie Karty Dużej Rodziny.
10. Prowadzenie postępowań w zakresie przemocy w rodzinie (Niebieskie Karty) poprzez pracę członków Zespołu Interdyscyplinarnego.
11. Realizacja świadczenia wychowawczego „500 plus”.
12. Wypłacanie świadczeń z programu „Dobry start” (300 zł dla ucznia).
13. Wydawanie zaświadczeń o dochodach, potrzebnych do ubiegania się o środki z programu „Czyste powietrze”.

W 2021 r. na realizację swoich zadań GOPS wydatkował kwotę 14.000.357,06 zł, w tym: 12.783.028,72 zł na zadania zlecone Gminie, 1.217.328,34 zł na zadania własne Gminy, z tego dofinansowanie z budżetu wojewody na kwotę 354.402,62 zł.

Tabela 5 Świadczenia wypłacone przez OPS w roku 2021

Zasiłki stałe

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:	26	271	144 300,00	26	31
w tym osoby samotnie gospodarujące	23	236	134 777,00	23	23
w tym osoby w rodzinie	3	35	9 523,00	3	8

Zasiłki okresowe

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	25	138	57 186,00	24	51
w tym:					
środków własnych gminy			0,00		
dotacja z budżetu centralnego			57 186,00		
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	21	122	50 836,00	20	36
długotrwałej choroby	4	16	6 350,00	4	15
niepełnosprawności	0	0	0,00	0	0
innej przyczyny	0	0	0,00	0	0

Zasiłki celowe

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
zasiłki celowe	62	132	37 915,92
w tym, przyznane na:			
zakup żywności	4	4	850,00
pokrycie kosztów leków i leczenia	2	4	615,92
zakup opatu	12	12	3 600,00
zakup odzieży	1	1	200,00
zaspokojenie innych potrzeb	2	2	400,00
pokrycie wydatków mieszkaniowych i inne	0	0	0,00
zasiłki celowe specjalne	12	13	3 850,00
w tym:			
zasiłki celowe w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	29	96	28 400,00
w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego	1	1	6 000,00
Zasiłek celowy ze środków budżetu państwa na dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych noszących znamiona klęski żywiołowej	13	13	40 500,00

Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego

Świadczenia wypłacone przez Dział Zabezpieczeń Społecznych L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1.	Zasiłki rodzinne z dodatkami w tym:	13424	1 459 413,22
1.1.	Zasiłki rodzinne	8593	970 282,94

1.2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	4831	489130,28
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	73	73 000,00
3.	Świadczenie rodzicielskie	251	230 320,40

Świadczenia opiekuńcze

Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2021 roku. L.p.	Świadczenie opiekuńcze	Liczba	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	1856	400 599,04
2.	Świadczenie pielęgnacyjne	512	1 012 464,30
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	125	76 042,70
4.	Zasiłek dla opiekuna	30	18 600,00

Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w 2021 r. L.p.	Rodzaj składek opłacone	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Składki społeczne	483	159 537,05
2.	Składki zdrowotne	317	43 954,16
Razem		800	203 491,21

Źródło: Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłoczewie

Tabela 6 Świadczenia wypłacone przez OPS w roku 2021

Tabela 6 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Kłoczew

Lp.	Miejscowość	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Ubóstwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności
1	Borucicha	2	2	0	0
2	Bramka	10	7	0	4
3	Czernic	9	4	0	4
4	Gęsia Wólka	2	0	0	0
5	Gózd	3	0	0	2
6	Huta Zadybska	2	1	0	2
7	Jagodne	2	2	0	1
8	Janopol	7	3	0	3
9	Julianów	0	0	0	0
10	Kawęczyn	2	1	0	2
11	Kłoczew	20	8	0	5
12	Kokoszka	2	1	0	1
13	Kurzelaty	2	1	0	0
14	Kąty	0	0	0	0
15	Nowe Zadybie	8	5	0	2
16	Padarz	1	1	0	1
17	Przykwa	6	3	0	4
18	Rybaki	0	0	0	0
19	Rzyczyna	7	4	0	4
20	Sokola	3	1	0	2
21	Sosnówka	2	0	0	0
22	Stare Zadybie	8	5	0	4
23	Stryj	1	0	0	0
24	Wojciechówka	4	3	0	0
25	Wola Zadybska	4	2	0	2
26	Wola Zadybska Kolonia	0	0	0	0
27	Wygranka	0	0	0	0
28	Wylezin	1	1	0	0
29	Zaryte	2	2	1	0
Razem		110	57	1	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kłoczew

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB W PODESZŁYM WIEKU ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, W TYM ZAPEWNIENIE IM POMOCY ŚRODOWISKOWEJ I INSTYTUCJONALNEJ.

1) Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

W Gminie Kłoczew, usługi te do września 2021 r. były świadczone przez Specjalistyczne Gabinety Lekarskie „Zdrowie” H. Kłaczyńska i E. Czerwińska s.c., na podstawie umowy o

partnerstwie, w ramach projektu „Wprowadzenie usług środowiskowych oraz teleopieki dla osób zależnych na terenie Gminy Kłoczew”, natomiast od października realizowane były w ramach zadań własnych Gminy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze udzielane są osobom niepełnosprawnym, starszym, chorym lub z zaburzeniami psychicznymi. Dostosowane są do szczególnych potrzeb klientów wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. GOPS zapewnia specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla jednego niepełnosprawnego dziecka i jednej osoby dorosłej. Usługi są świadczone w ich miejscu zamieszkania przez osobę ze specjalistycznym przygotowaniem (zgodne z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej), zatrudnioną na umowę zlecenia.

2) Kierowanie do domów pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby.

Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W 2021 r. do Ośrodka wpłynęły 3 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej.

1.8. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych

1.8.1. Fundusz sołecki

Tabela 7 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 r.

Lp.	Miejscowość	Kwota [zł]
1	Borucicha	-
2	Bramka	24920,00
3	Czernic	48911,20
4	Gęsia Wólka	27350,54
5	Gózd	27390,00
6	Huta Zadybska	14312,47
7	Jagodne	-
8	Janopol	19286,40
9	Julianów	12940,04
10	Kawęczyn	33036,31
11	Kłoczew	49015,30
12	Kokoszka	16077,02
13	Kurzelaty	13038,07
14	Kąty	15390,80
15	Nowe Zadybie	22203,93

- ✓ Uczniowski Klub Sportowy – UKS „Dynamo” Gózd
- ✓ Ludowy Zespół Sportowy – LZS „Piekiełko” Przykwa,
- ✓ Stowarzyszenie Na Rzecz Tradycji i Rozwoju Gminy Kłoczew,
- ✓ Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gózd,
- ✓ Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bramka,
- ✓ Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gęsia Wólka,
- ✓ Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kawęczyn,
- ✓ Stowarzyszenie Inicjatyw Wiejskich „Wspierajmy się”,
- ✓ Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wylezin,
- ✓ Stowarzyszenie „Nasza Przykwa”,
- ✓ Stowarzyszenie Kobiet „Wola Zadybska+”
- ✓ Gminne Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów RADOŚĆ w Kłoczewie,

Koła Gospodyń Wiejskich

- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Gęziej Wólce
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Stryju
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich Nowe Zadybie
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Starym Zadybiu
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich Kłoczew
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Czernicu
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich Janopol
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Kokoszce
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich Wola Zadybska

Tabela 8 Liczba NGOs w podziale na miejscowości

Lp.	Miejscowość	Fundacje	Organizacje i stowarzyszenia społeczne
1	Borucicha		
2	Bramka		
3	Czernic	1	2
4	Gęsia Wólka		2
5	Gózd		1
6	Huta Zadybska		
7	Jagodne		
8	Janopol		1
9	Julianów		
10	Kawęczyn		2
11	Kłoczew	1	3
12	Kokoszka		1
13	Kurzelaty		
14	Kąty		
15	Nowe Zadybie		1
16	Padarz		
17	Przykwa		3
18	Rybaki		

19	Rzyczyna		
20	Sokoła		
21	Sosnówka		
22	Stare Zadybie		1
23	Stryj		1
24	Wojciechówka		
25	Wola Zadybska		3
26	Wola Zadybska Kolonja		
27	Wygranka		
28	Wylezin		3
29	Zaryte		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kłoczew

1.9. Przedsiębiorczość

Według danych GUS za 2020 rok, na terenie Gminy Kłoczew zarejestrowanych było 437 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, spośród których 13 należało do sektora publicznego, a 421 do sektora prywatnego. W gminie działały 2 spółdzielnie, 2 fundacje, 26 stowarzyszeń i organizacji społecznych, w tym 9 kół gospodyń wiejskich. Spośród 13 podmiotów sektora publicznego, 11 należało do państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego.

W ramach wszystkich przedsiębiorstw 185 działało w przemyśle i budownictwie (42,33%), 10 to rolnictwo (działy specjalne produkcji rolnej), leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (2,29%), zaś 242 wykonywało pozostałą działalność gospodarczą (55,37%).

W 2019 r. do rejestru REGON było wpisanych 581 podmiotów na 10 tys. osób, na 1000 osób przypadało 58 podmiotów, zaś na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 98,7% podmiotów.

W lutym 2021 roku na terenie Gminy Kłoczew do rejestru CEIDG po przeważającym kodzie PKD wpisanych było 289 podmiotów działalności gospodarczej sektora prywatnego. W ramach wszystkich przedsiębiorstw ok. 21% działa w ramach transportu i budownictwa, kolejne to: konserwacja i obróbka mechaniczna elementów metalowych 5,53%, naprawa pojazdów samochodowych 4,84%, fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne 4,15%, sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych 3,8% oraz ok. 60,9% podmiotów wykonuje pozostałą działalność gospodarczą.

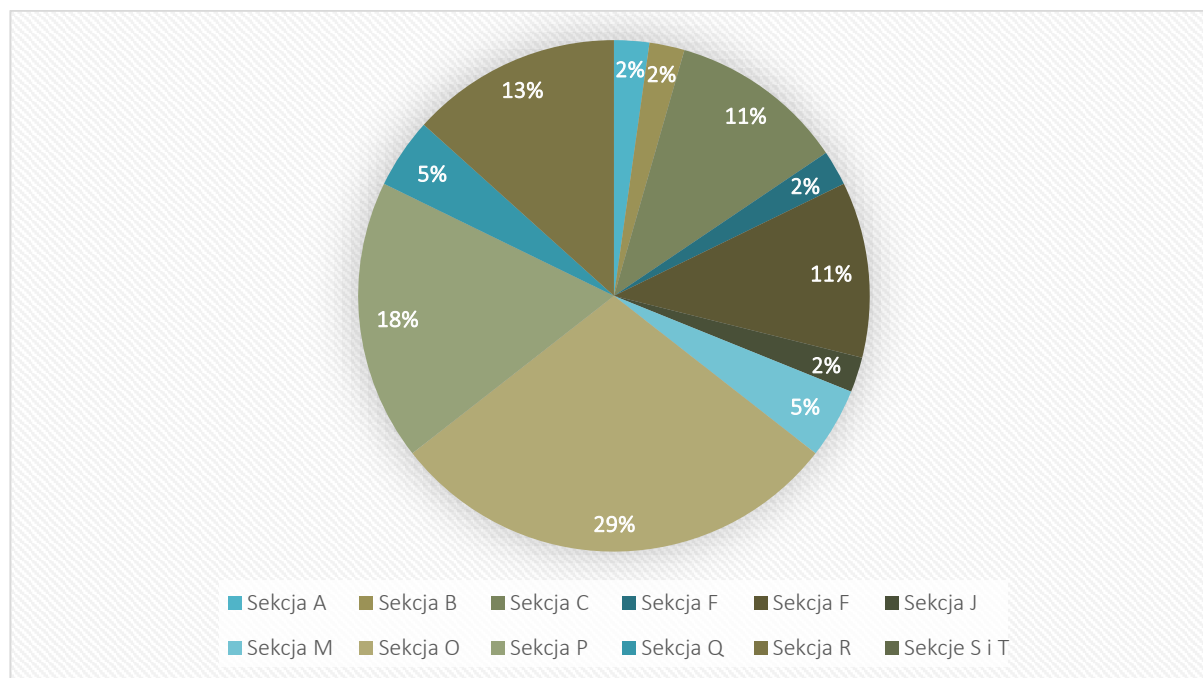
Największą liczbę przedsiębiorców stanowią osoby w wieku 27-51 lat (410 osób). Najmłodszy przedsiębiorca ma 22 lata, zaś najstarszy 90 lat. Pod względem płci, działalność gospodarczą prowadzą 144 kobiety i 386 mężczyzn. Ze względu na liczbę wpisów działalności gospodarczej (dane na pd. Raportu gminnego R024 KSz CEIDG) liczba wpisów wg.

a) głównego miejsca wykonywania działalności, tj. w gminie Kłoczew, wskazuje 227 aktywnych podmiotów, w tym 3 spółki prawa handlowego/cywilne, 1 podmiot nie rozpoczął działalności, wykreślono 237 podmiotów, a 65 zawiesiło działalność. W sumie wpis obejmuje 530 podmiotów.

b) ilość wpisów dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy w gminie Kłoczew, aktywnych jest 259 podmiotów, w tym 2 spółki prawa handlowego/cywilne, 1 podmiot nie rozpoczął działalności, wykreślono 249 podmiotów, a 73 zawiesiły działalność. W sumie wpis obejmuje

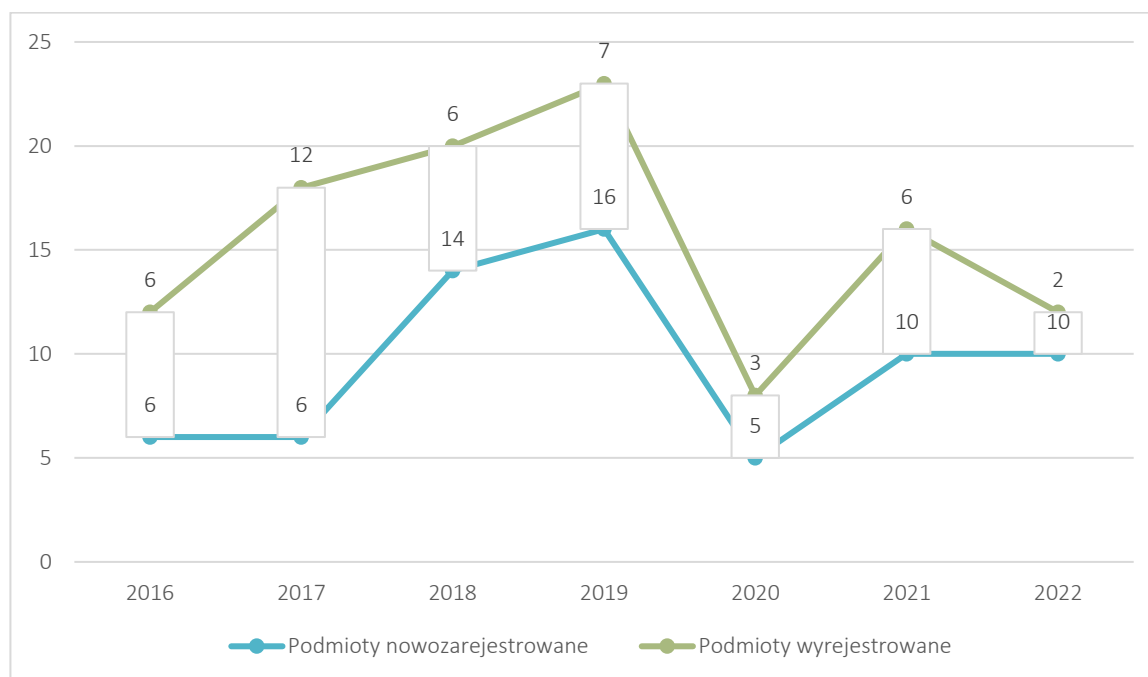
582 podmioty. Z powyższych danych wynika, że aż średnio 56,3% przedsiębiorców gminy Kłoczew do 1 lutego 2021 r. zamknęło lub zawiesiło zarejestrowaną działalność gospodarczą.

Wykres 11 Udział procentowy podmiotów gospodarczych w Gminie Kłoczew w roku 2021 wg sekcji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Wykres 12 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Kłoczew

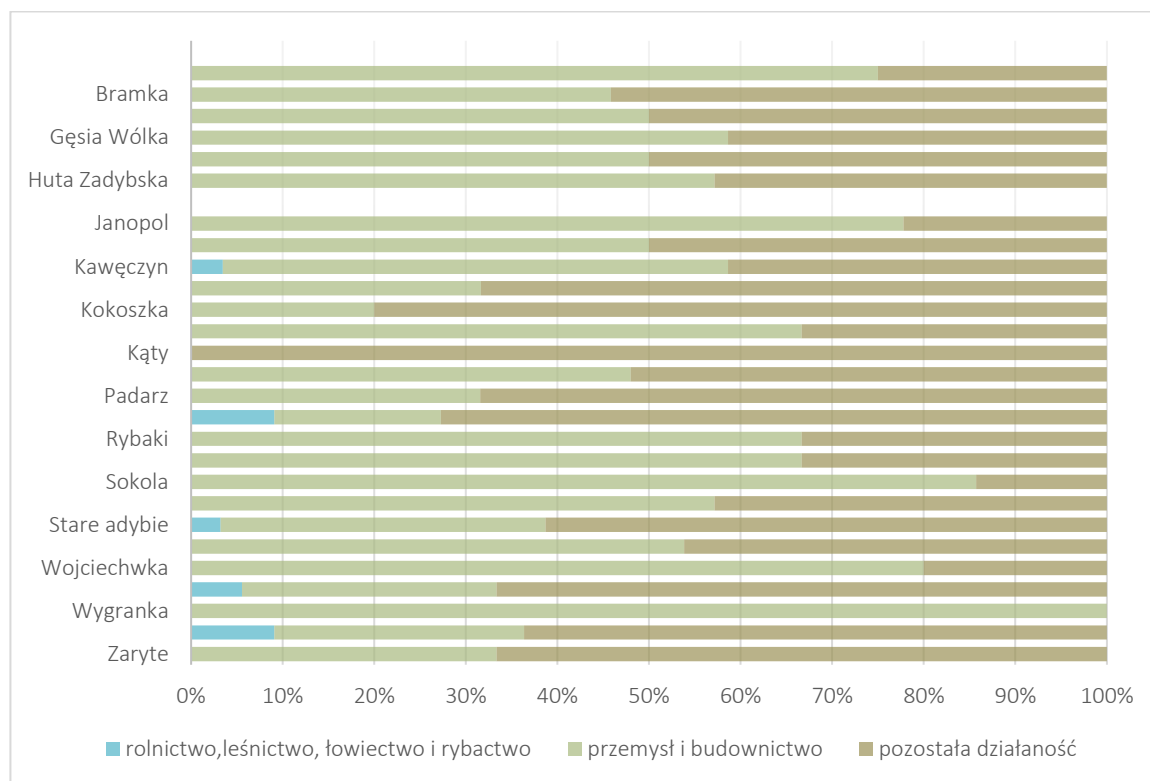
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Tabela 9 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach w 2022 r.

Lp.	Miejscowość	Ilość
1	Borucicha	8
2	Bramka	24
3	Czernic	36
4	Gęsia Wólka	29
5	Gózd	18
6	Huta Zadybska	7
7	Jagodne	-
8	Janopol	9
9	Julianów	4
10	Kawęczyn	29
11	Kłoczew	117
12	Kokoszka	5
13	Kurzelaty	3
14	Kąty	2
15	Nowe Zadybie	25
16	Padarz	9
17	Przykwa	22
18	Rybaki	6
19	Rzyczyna	6
20	Sokoła	14
21	Sosnówka	7
22	Stare Zadybie	31
23	Stryj	13
24	Wojciechówka	5
25	Wola Zadybska	18
26	Wola Zadybska Kolonia	-
27	Wygranka	1
28	Wylezin	11
29	Zaryte	2
RAZEM:		461

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Kłoczew

Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Kłoczew w roku 2022

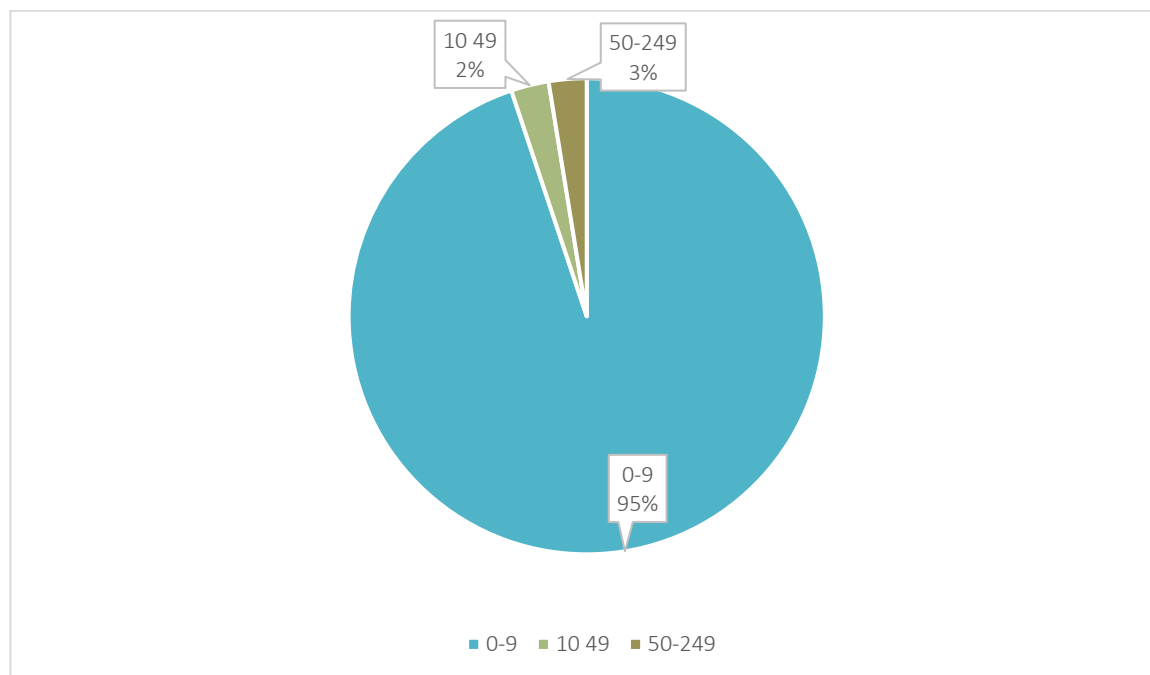
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Struktura podmiotów gospodarczych

W Gminie Kłoczew działają w przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób – stanowiły one na koniec 2022 roku 95% wszystkich firm.

Firmy zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły 2%. Na terenie gminy funkcjonują 3 firmy zatrudniające powyżej 50 pracowników. Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Kłoczew według kryterium liczby pracowników odbiega od uwarunkowań zarówno powiatowych, jak i wojewódzkich oraz ogólnopolskich.

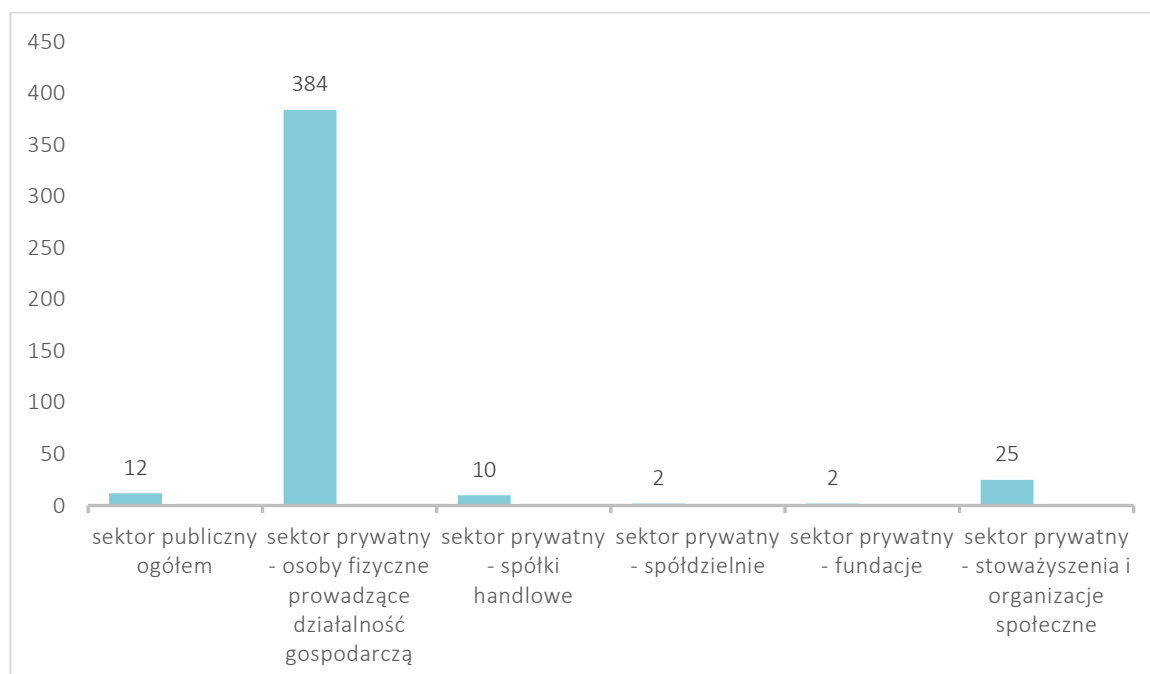
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Kłoczew klasyfikowane w 2022 roku według kryterium liczby pracujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wśród form prawnych firm działających w Gminie Kłoczew zdecydowanie dominują podstawowe w postaci jednoosobowych działalności gospodarczych.

Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Kłoczew w 2022 roku wg sektorów własnościowych

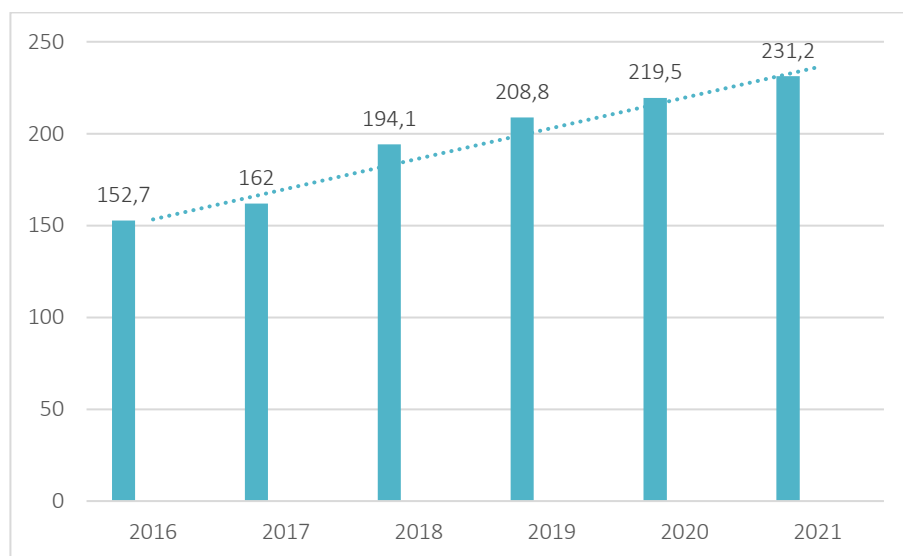
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.10. Rynek pracy i bezrobocie

W gminie Kłoczew na 1000 mieszkańców pracuje 129 osób. 52,7% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 47,3% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Kłoczew wynosiło w 2021 roku 6,5% (7,6% wśród kobiet i 5,6% wśród mężczyzn). W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Kłoczew wynosiło 4 786,07 PLN, co odpowiada 79.80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kłoczew 387 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 71 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -316. 47,2% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kłoczew pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 19,5% w przemyśle i budownictwie, a 11,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

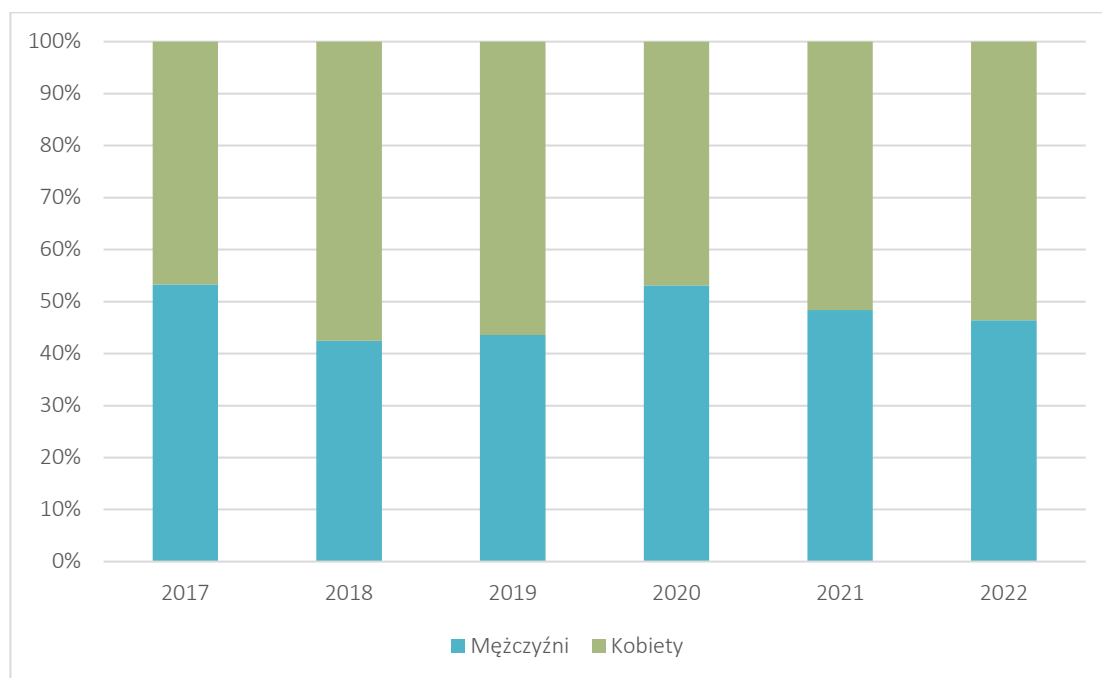
Zatrudnienie:

Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kłoczew w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

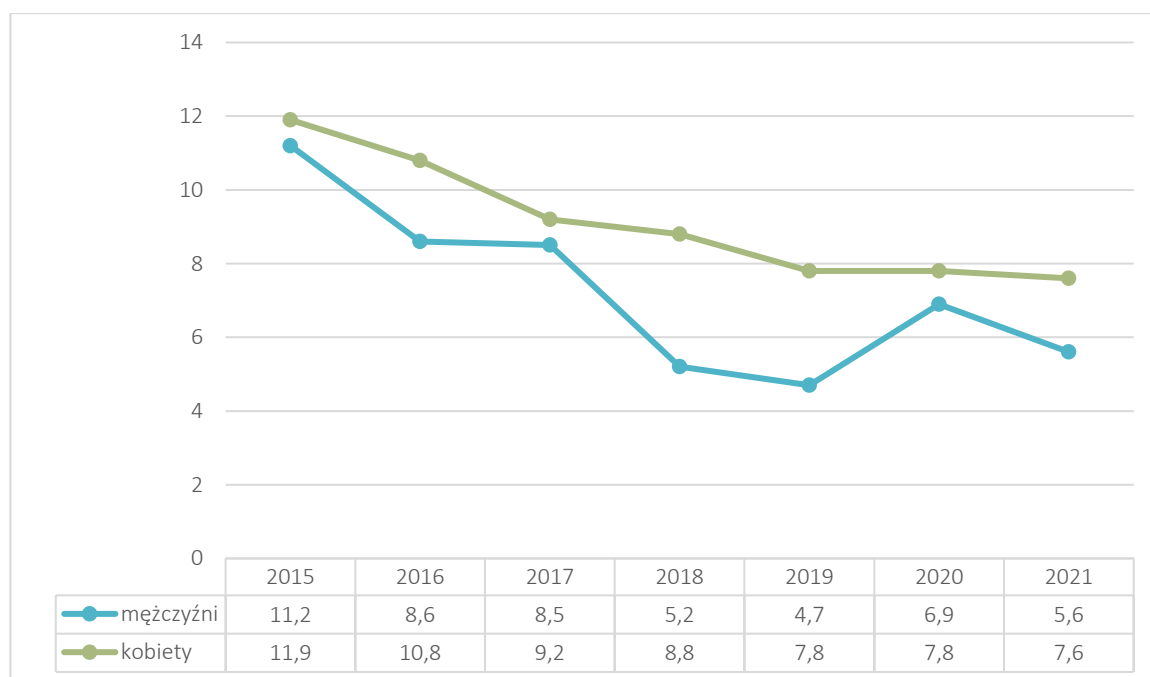
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Kłoczew w podziale na płeć w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Bezrobocie:

Wykres 18 Stopa bezrobocia w Gminie Kłoczew w latach 2015-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Tabela 10 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2023

Lp.	Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych - kobiety	Liczba osób bezrobotnych - mężczyźni	Uprawnienie do zasiłku
1	Borucicha	2	1	1	1	0
2	Bramka	9	5	4	5	2
3	Czernic	13	10	9	4	3
4	Gęsia Wólka	0	0	0	0	0
5	Gózd	1	0	0	1	0
6	Huta Zadybska	4	1	3	1	0
7	Jagodne	2	2	2	0	0
8	Janopol	5	3	3	2	0
9	Julianów	1	1	1	0	0
10	Kawęczyn	7	2	7	0	5
11	Kłoczew	25	13	12	13	3
12	Kokoszka	2	2	2	0	0
13	Kurzelaty	0	0	0	0	0
14	Kąty	2	1	2	0	1
15	Nowe Zadybie	8	6	3	5	1
16	Padarz	0	0	0	0	0
17	Przykwa	7	4	4	3	1
18	Rybaki	0	0	0	0	0
19	Rzyczyna	8	5	6	2	0
20	Sokoła	3	0	2	1	0
21	Sosnówka	0	0	0	0	0
22	Stare Zadybie	12	5	4	8	2
23	Stryj	3	1	2	1	0
24	Wojciechówka	2	0	1	1	0
25	Wola Zadybska	5	3	3	2	0
26	Wola Zadybska Kolonia	0	0	0	0	0
27	Wygranka	1	0	0	1	0
28	Wylezin	7	6	3	4	1
29	Zaryte	1	0	0	1	0
Razem		130	71	74	56	19

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PUP

1.11. Sektor rolniczy

Gmina Kłoczew jest gminą wiejską o charakterze rolniczym z rosnącą aktywnością gospodarczą, zwłaszcza w branży budownictwa i transportu drogowego towarów.

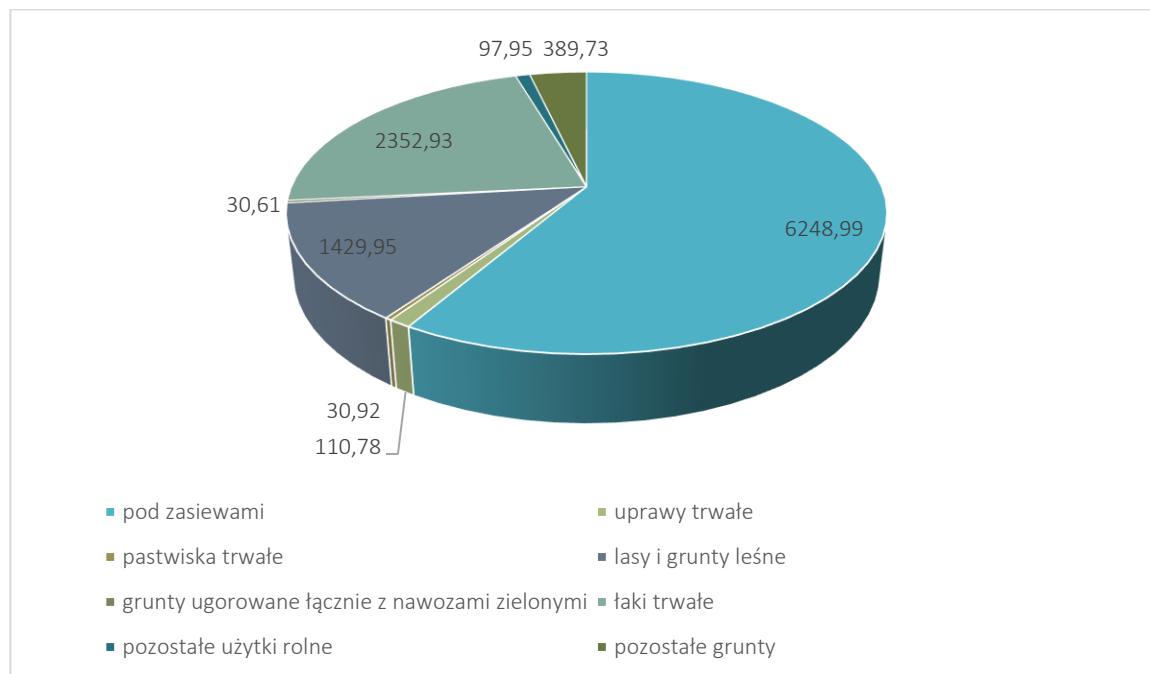
Użytki rolne zajmują 74% powierzchni gminy, w tym 51,9% grunty orne, a 4,42% pozostałe grunty, nieużytki, łąki i pastwiska. Z kolei lasy obejmują 21,60% powierzchni gminy. Według stanu na 31.12.2020 r. w gminie zarejestrowane były 2402 gospodarstwa rolne.

W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż, a także produkcja owoców miękkich. W produkcji zwierzęcej zdecydowanie przeważa chów bydła mlecznego i trzody chlewnej oraz produkcja

mleka. Producenci z terenu gminy Kłoczew są głównymi dostawcami mleka do spółdzielni mleczarskiej w Rykach.

Wysokie zatrudnienie w rolnictwie sprawia, że mimo przeciętnych warunków glebowych, gmina posiada poziom produkcji zwierzęcej znacznie przewyższający średni w powiecie ryckim i województwie lubelskim.

Tabela 11 Użytkowanie gruntów w Gminie Kłoczew w ha

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechny Spisy Rolne 2020

Tabela 12 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Kłoczew w roku 2020

Powierzchnia gospodarstw rolnych w Gminie Kłoczew				
do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
29,81	2 503,09	3 397,04	1 933,83	2 842,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechny Spisy Rolne 2020

1.12. Zasoby naturalne i ochrona środowiska

Pod względem fizycznogeograficznym Kłoczew leży na obszarze mezoregionu Wysoczyzna Żelechowska, należącego do makroregionu: Nizina Południowopodlaska.

Rzeźba obszaru Kłoczewa została wykształcona przez lądolód stadiału Warty. Pod względem morfologicznym położona jest denudowanej wysoczyźnie morenowej. Obszar Kłoczewa to powierzchnia wysoczyzny morenowej rozcięta doliną Okrzejki. W ukształtowaniu powierzchni wyróżniają się liczne, stosunkowo płytkie i rozległe doliny boczne w stosunku do dolin wymienionej rzeki, które powodują charakterystyczne urozmaicenie rzeźby.

Przez miejscowość Kłoczew przepływa rzeka Okrzejka w pobliżu której znajdują się 2 stawy hodowlane obecnie z przeznaczeniem na łowisko. Rzeka Okrzejka posiada czyste wody, czego świadectwem jest obecność w niej raków i żółwia błotnego. Stawy hodowlane są własnością prywatną.

Na terenie miejscowości Kłoczew lasy nie występują, najbliższe położone są na północ od miejscowości tj. w kierunku Żelechowa, na południowym wschodzie (Bramka, Zwadnik, Czernic) i na zachód od wsi Kłoczew. W okolicach wsi Kłoczew można znaleźć jagody oraz grzyby. W lasach dominują siedliska borowe z przewagą boru mieszanego, świeżego, o drzewostanie w którego skład wchodzi głównie sosna z domieszką dębu, brzozy i grabu.

W gminie Kłoczew występuje 16 pomników przyrody: pięć w miejscowości Kłoczew oraz osiem w Starym Zadybiu. Ponadto przy drodze Kłoczew-Żelechów rośnie lipa drobnolistna, a w miejscowości Rzyczyna dąb szypułkowy.

Atuty terenu to czyste środowisko i korzystne uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe, dlatego też predysponują one gminę do rozwoju usług związanych z turystyką i agroturystyką. Ponadto kompleksy leśne z terenami łowieckimi, stawy rybne oraz czyste powietrze dają możliwość aktywnego wypoczynku z zachowaniem walorów zdrowotnych. W miejscowości Huta Zadybska funkcjonuje kąpielisko wraz z bazą rekreacyjno-hotelową oraz łowisko dla wędkarzy. Gmina posiada ponadto możliwości rozwoju bazy turystycznej w oparciu o stawy rybne w miejscowości Gózd, zbiornik wodny w Kłoczewie oraz zespół pałacowy w Starym Zadybiu. Brakuje natomiast kompleksowej bazy turystycznej.

1.13. Energetyka

1.13.1. Zaopatrzenie w gaz

Teren Gminy Kłoczew jest częściowo zgazyfikowany. Łączna długość sieci gazowej wynosi 28,35 km (według danych GUS za 2021 rok). Z sieci gazowej korzysta 14,6 % mieszkańców gminy. Dalsza gazyfikacja gminy będzie możliwa po rozbudowie gazociągu wysokiego ciśnienia i budowie stacji redukcyjno-pomiarowej w miejscowości Kłoczew. Warunkiem dostawy gazu jest ponadto wykonanie gazociągów średniego ciśnienia, przyłączy i wewnętrznych instalacji gazowych zgodnie z opracowaną „Koncepcją programową gazyfikacji gminy Kłoczew”. W strukturze zużycia gazu w gospodarstwach domowych dominuje wykorzystanie gazu w butlach w celu przygotowania posiłków. Rzadko jest on wykorzystywany do celów grzewczych ze względu na wysokie koszty gazu jako czynnika grzewczego. Gospodarka cieplna na terenie Gminy Kłoczew obejmuje indywidualne źródła ciepła opalane paliwami stałymi, głównie węglem i drewnem.

1.13.2. Gospodarka cieplna

Na obszarze Gminy Kłoczew nie funkcjonuje typowy scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło (nie istnieją zakłady produkujące ciepło oraz jednostki zajmujące się dystrybucją ciepła), występuje tylko kilka kotłowni lokalnych zasilających w ciepło obiekty o większej kubaturze.

Dominujący typ zabudowy, charakterystyczny dla większości gmin wiejskich w kraju, tj. przewaga rozproszonych siedlisk jednorodzinnych, zagrodowych, a tym samym niska gęstość cieplna ze względów technicznych uniemożliwia wprowadzenie systemów

ciepłowniczych, a z ekonomicznego punktu widzenia wykluczają zasadność ich istnienia.

1.13.4. Energia odnawialna

Energia z biogazu i biomasy, energia wiatrowa, energia słoneczna:

Gmina Kłoczew dysponuje dużym potencjałem wykorzystania energii słonecznej, co powinno stanowić jeden z obszarów priorytetowych w rozwoju gminy. W chwili obecnej na terenie gminy energia słoneczna wykorzystywana jest do podgrzewania ciepłej wody użytkowej w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej za pomocą zestawów solarnych. Dzięki dofinansowaniu z regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego w latach 2010-2011 zrealizowany został projekt polegający na montażu indywidualnych zestawów płaskich kolektorów słonecznych w 686 gospodarstwach domowych oraz 14 obiektach użyteczności publicznej. Łączna powierzchnia zainstalowanych kolektorów słonecznych wynosi 3.523,60 m², a dzięki realizacji projektu w gminie Kłoczew emisja dwutlenku węgla zmniejszyła się aż o 725 699 kg/rocznie. Wygenerowano także oszczędność zużycia węgla w łącznej sumie ok. 350 ton rocznie.

Mniej korzystnie przedstawia się sytuacja w zakresie potencjału rozwoju energetyki wiatrowej. Zarówno cały powiat rycki, jaki i gmina Kłoczew nie dysponują odpowiednim potencjałem do rozwoju tej dziedziny. Jest to spowodowane głównie położeniem topograficznym – liczne doliny rzeczne – oraz relatywnie słabo rozwiniętą siecią elektroenergetyczną. Obszar powiatu i wchodzących w jego skład gmin charakteryzują się jednakże wysokim odsetkiem gruntów ornych niskiej jakości, co stanowi z kolei potencjał dla produkcji biomasy na cele energetyczne. Szansę dla gminy stanowi również niewykorzystany potencjał hydroenergetyczny.

1.14. Gospodarka wodno – ściekowa

Infrastruktura sieci w gminie przedstawia się następująco: 3 stacje uzdatniania wody obejmują miejscowości: Kłoczew, Stare Zadybie i Wolę Zadybską; 1 oczyszczalnia ścieków w Kłoczewie i 1 w Goździe, która służy na potrzeby Szkoły Podstawowej. Sieć wodociągowa ma 165,85 km długości, obejmuje ok. 95% korzystających Sieć kanalizacyjna ma 22,29 km długości, obejmuje ok. 20% korzystających. Sieć gazowa ma 24,8 km, obejmując tylko ok. 7,4 % korzystających (dane UG Kłoczew). Zatem istnieją duże braki w infrastrukturze sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej. Zauważalna jest stała aktywność mieszkańców gminy w zakresie budowania domów mieszkalnych oraz innych budynków niezbędnych do życia codziennego (np. garaże) oraz pracy.

Wybrane parametry gospodarki wodnej:

- ✓ Ilość sprzedanej wody przydatnej do spożycia przez ludzi w 2021 roku: 306,1 tyś. m³
- ✓ Średnie dobowe zużycie wody: 839 m³
- ✓ Długość sieci wodociągowej: 166,98 km

- ✓ Liczba przyłączy wodociągowych: 1557 szt.
- ✓ Procent mieszkańców korzystających z sieci wodociągowych: 75,42 %
- ✓ Procent budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej: 74,43 %
- ✓ Liczba awarii sieci wodociągowej: 29

Wybrane parametry gospodarki ściekowej:

- ✓ Ilość odebranych ścieków od mieszkańców w 2021 roku: 70,6 tyś. m³
- ✓ Średnia dobowo produkcja ścieków: 193 m³
- ✓ Długość sieci kanalizacyjnej: 22,29 km
- ✓ Liczba przyłączy kanalizacyjnych: 410 szt.
- ✓ Procent mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej: 19,86 %
- ✓ Procent budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej: 19,6 %
- ✓ Liczba awarii sieci kanalizacyjnej: 2

Według danych GUS za 2021 długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie Kłoczew wynosiła 167 km. W sieć wodociągową wyposażone są miejscowości: Borucicha, Bramka, Czernic, Gęsia Wólka, Gózd, Huta Zadybska, Jagodne, Kawęczyn, Kąty, Kłoczew Janopol, Julianów, Sosnówka, Zaryte, Kokoszka, Kurzelaty, Nowe Zadybie, Padarz, Przykwa, Rybaki, Rzyczyna, Sokola, Stare Zadybie, Stryj, Wojciechówka, Wola Zadybska Kol. Wola Zadybska, Wygranka, Wylezin. Na terenie gminy znajdują się trzy stacje wodociągowe w miejscowościach Kłoczew, Stare Zadybie oraz Wola Zadybska. Liczba przyłączy wodociągowych wynosi 1557 szt. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy w 2021 roku z sieci wodociągowej korzystało 88,2% mieszkańców gminy.

Gmina posiada także sieć kanalizacyjną o łącznej długości 22,3 km (dane GUS za 2021 rok). W 2021 roku z sieci kanalizacyjnej korzystało 19 % mieszkańców gminy. W Kłoczewie funkcjonuje gminna oczyszczalnia ścieków. Ponadto na terenie gminy istnieją indywidualne systemy kanalizacji odprowadzające ścieki do zbiorników bezodpływowych, które opróżniane są okresowo przez służby komunalne. W 2014 r. została wybudowana również oczyszczalnia ścieków na potrzeby Zespołu Szkół w Goździe. W ciągu najbliższych lat planowana jest rozbudowa systemu kanalizacji. Dbając o stan środowiska naturalnego władze gminy zdecydowały ponadto o realizacji projektów, które będą polegały m.in. na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków. Szczególnie praktyka ta stosowana będzie w miejscowościach, w których budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest ekonomicznie nieuzasadniona. Priorytetem pozostaje rozbudowa kanalizacji sanitarnej.

Tabela 13 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy

długość czynnej sieci rozdzielczej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
165,8	165,8	165,8	165,8	165,8	165,8
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]

1478	1490	1505	1514	1530	1557
------	------	------	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w 2021 roku wyniosła 98 dm³, a zużycie wody na jednego mieszkańca 30,7 m³.

Tabela 14 Wskaźniki dla sieci wodociągowej

zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m3]	[m3]	[m3]	[m3]	[m3]	[m3]
22,8	27,2	31,6	39,7	42,1	41,1
ludność korzystająca z sieci wodociągowej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
5651	5643	5610	5580	5430	5402

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

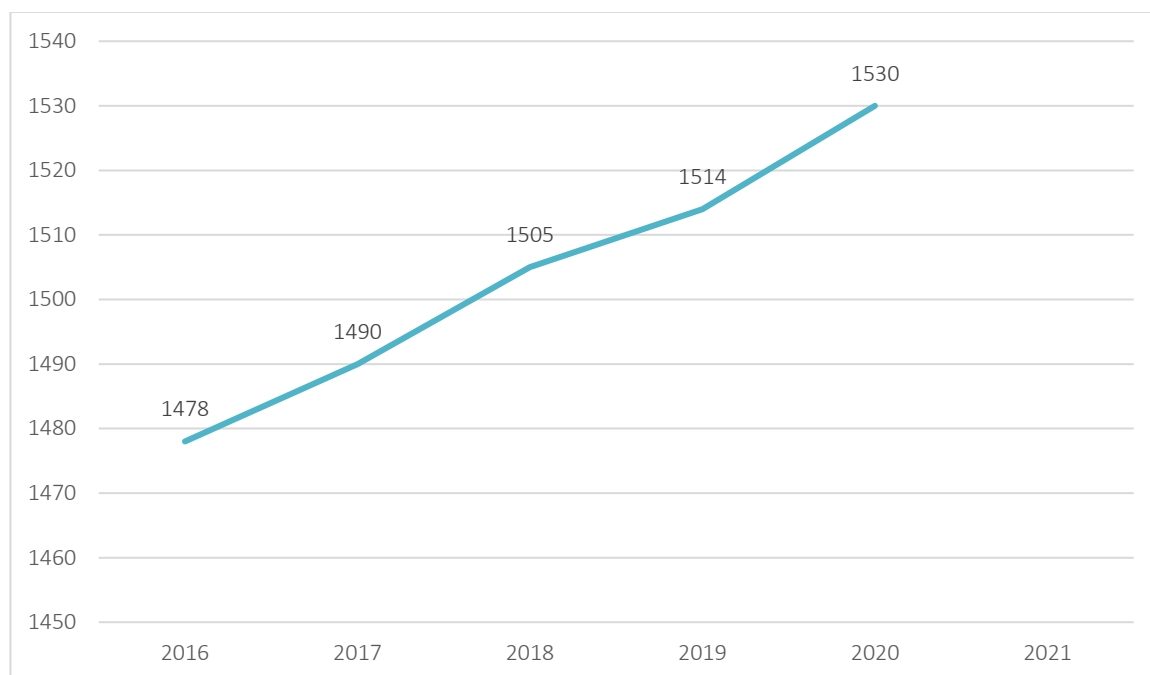
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na początek 2021 r. wynosiła 54,4 km. Dostęp do sieci kanalizacyjnej w gminie posiada 54,2 % gospodarstw domowych.

Tabela 15 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Kłoczew

długość czynnej sieci kanalizacyjnej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
6,4	6,4	6,4	22,3	22,3	22,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
117	118	118	386	399	399
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
455	457	453	1323	1321	1309

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania - dynamika w latach 2016-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenach nieskanalizowanych ścieki magazynowane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków oraz w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe, które wywożone są za pomocą wozów asenizacyjnych.

Tabela 16 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Kłoczew

Lp.	Miejscowość	Obecność kanalizacji (TAK/NIE)	Obecność wodociągu (TAK/NIE)
1.	Borucicha	NIE	TAK
2.	Bramka	NIE	TAK
3.	Czernic	TAK	TAK
4.	Gęsia Wólka	NIE	TAK
5.	Gózd	NIE	TAK
6.	Huta Zadybska	NIE	TAK
7.	Jagodne	NIE	TAK
8.	Janopol	NIE	TAK
9.	Julianów	NIE	TAK
10.	Kawęczyn	TAK	TAK
11.	Kłoczew	TAK	TAK
12.	Kokoszka	NIE	TAK
13.	Kurzelaty	NIE	TAK

14.	Kąty	NIE	TAK
15.	Nowe Zadybie	NIE	TAK
16.	Padarz	NIE	TAK
17.	Przykwa	NIE	TAK
18.	Rybaki	NIE	TAK
19.	Rzyczyna	NIE	TAK
20.	Sokola	NIE	TAK
21.	Sosnówka	NIE	TAK
22.	Stare Zadybie	NIE	TAK
23.	Stryj	NIE	TAK
24.	Wojciechówka	NIE	TAK
25.	Wola Zadybska	NIE	TAK
26.	Wola Zadybska Kolonia	NIE	TAK
27.	Wygranka	NIE	TAK
28.	Wylezin	NIE	TAK
29.	Zaryte	NIE	TAK

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

1.15. Polityka przestrzenna

Na terenie Gminy Kłoczew obowiązuje Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłoczew uchwalony uchwałą Rady Gminy Kłoczew z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kłoczew - etap III

Wytyczone kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłoczew są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy.

SRWL 2030

Gmina Kłoczew należy do gmin zagrożonych trwałą marginalizacją w orębie Pradoliny Wieprza. Obszary te charakteryzują się nieefektywną gospodarką i słabo funkcjonującym rynkiem pracy, jak również problemami demograficznymi związanymi m.in. ze stopniowym zmniejszaniem się liczby ludności oraz starzeniem się społeczeństwa. Często obszary te charakteryzuje również niższa dostępność transportowa i usługowa oraz braki w zakresie podstawowej infrastruktury.

Kierunki interwencji/tematyczne obszary wsparcia w kontekście realizacji celów SRWL:
Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych
Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu
Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych
Wzmacnianie kapitału społecznego
Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo- -kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

Plan Zagospodarowania Przemysłowego Województwa Lubelskiego

Zgodnie z klasyfikacją obszarów strategicznej interwencji w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego, wśród Gmin Pradoliny Wieprza Gmina Kłoczew objęta jest Podlaskim OSI

Jednym z najbardziej powszechnych rodzajów aktywności gospodarczej na terenie Gminy Kłoczew jest rolnictwo. Ma to także wpływ na strukturę funkcjonalno-przestrzenną przedmiotowego obszaru funkcjonalnego

Jednym z najbardziej powszechnych rodzajów aktywności gospodarczej na przedmiotowym obszarze jest rolnictwo. Poza rolnictwem, mieszkańcy przedmiotowego obszaru funkcjonalnego znajdują pracę w firmach sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz budowlanego.

Duża liczba wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych i rybnych to potencjał rozwojowy gospodarki rolnej i rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego dzięki korzystnym warunkom w regionie

Gmina Kłoczew należy do strefy o walorach wypoczynkowych. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej stanowi istotny element regionalnej oferty turystycznej i ważny czynnik poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. W przypadku Gmin Pradoliny Wieprza istotne jest oparcie oferty turystycznej o atrybuty środowiska przyrodniczego. Środowisko przyrodnicze Gmin Pradoliny Wieprza charakteryzuje się bowiem wysoką jakością i różnorodnością. Na jego atrakcyjność wpływa także występowanie form ochrony przyrody, zwłaszcza Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pradolina Wieprza” Atrakcyjność turystyczna Lubelszczyzny stanowi szansę rozwojową Gmin Pradoliny Wieprza.

Ruch turystyczny generuje dodatkowe dochody i zapewnia nowe miejsca pracy, co jest istotne z punktu widzenia realizacji założonych celów. Wykorzystanie potencjału turystycznego tkwiącego w środowisku przyrodniczym i jego uwarunkowaniach sprzyjających rozwojowi gospodarki rybnej da szansę na poprawę sytuacji gospodarczej i społecznej regionu.

Strategia Rozwoju Gminy Kłoczew na lata 2015-2020

Efekty wdrożenia działań prorozwojowych będą odczuwalne zarówno w poprawie jakości życia mieszkańców, jak też w zwiększeniu rozpoznawalności gminy wśród turystów i inwestorów, podniesieniu aktywności i stopnia zintegrowania członków wspólnoty lokalnej oraz w funkcjonowaniu sfery gospodarczej. Wizja zakłada wpływ polityki prorozwojowej na różne obszary życia lokalnego oraz osiągnięcie komplementarnych, uzupełniających się i wzmacniających swoje rezultaty celów. Celem nadrzędnym polityki przestrzennej gminy jest zapewnienie ogólnego rozwoju przy maksymalnym wykorzystaniu własnych walorów środowiska przyrodniczego, wynikających z położenia gminy w układzie administracyjnym

Cele strategiczne:

Cel strategiczny 1. Wzmocnienie rozwoju i podniesienie efektywności lokalnej gospodarki gminy Kłoczew

Cel strategiczny 2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej gminy Kłoczew w oparciu o zasoby przyrodniczo-kulturowe

Cel strategiczny 3. Promocja gospodarki niskoemisyjnej i wykorzystanie energetyki odnawialnej w rozwoju gminy Kłoczew

Cel strategiczny 4. Inwestowanie w kapitał ludzki i podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców

Charakterystyka istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej:

O strukturze funkcjonalno-przestrzennej analizowanego obszaru w dużym stopniu decyduje jego położenie w dorzeczu dolnego Wieprza, występowanie obszarów chronionego krajobrazu (Obszar Chronionego Krajobrazu „Pradolina Wieprza”), a także bliskość dróg krajowych: nr S17 (Granica Państwa - Lublin – Warszawa) i nr 48 (Dęblin – Kock) i drogi wojewódzkiej nr 824 (Żyrzyn – Annopol).

Znaczącym problemem na analizowanym obszarze jest niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna. Gminy Pradoliny Wieprza charakteryzuje bowiem bardzo niski udział ludności korzystającej z kanalizacji. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku dostępności sieci gazowej

Poziom lesistości gminy jest niewiele niższy od poziomu lesistości kraju i wynosi od 21,4%

Zasadniczo wszystkie wsie posiadają zabudowę liniową - wzdłuż tras komunikacyjnych, jednocześnie rozłożone dookoła jezior- otoczone malowniczymi zalesionymi terenami.

Głównym kierunkiem rozwoju Gminy Kłoczew powinna być obsługa rekreacji.

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej stanowi istotny element regionalnej oferty turystycznej i ważny czynnik poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. W przypadku Gmin Pradoliny Wieprza istotne jest oparcie oferty turystycznej o atrybuty środowiska przyrodniczego. Środowisko przyrodnicze Gmin Pradoliny Wieprza charakteryzuje się bowiem wysoką jakością i różnorodnością. Na jego atrakcyjność wpływa także występowanie form ochrony przyrody, zwłaszcza Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pradolina Wieprza” Atrakcyjność turystyczna Lubelszczyzny stanowi szansę rozwojową Gmin Pradoliny Wieprza. Ruch turystyczny generuje bowiem dodatkowe dochody i zapewnia nowe miejsca pracy, co jest istotne z punktu widzenia realizacji założonych celów. Wykorzystanie potencjału turystycznego tkwiącego w środowisku przyrodniczym i jego uwarunkowaniach sprzyjających rozwojowi gospodarki rybackiej da szansę na poprawę sytuacji gospodarczej i społecznej regionu. Kreowanie nowych atrakcji turystycznych w oparciu o niematerialne atrybuty regionu sprzyja bowiem zacieśnianiu więzi społecznych, integracji lokalnej i aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Jednym z czynników stymulujących rozwój gospodarki w województwie lubelskim jest wykorzystanie bogactwa wodnego regionu. Sieć rzeczna z systemem jezior wykorzystywana jest bowiem w gospodarce rybackiej, która stanowi podstawę funkcjonowania wielu ośrodków, zwłaszcza zlokalizowanych w pradolinie Wieprza i dolinach jego dopływów.

Siedziba Gminy Kłoczew położona jest w środkowej części gminy, stanowiąc ośrodek administracyjny oraz usługowy dla okolicznych wsi.

1.16. Mieszkalnictwo

Tabela 17 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Kłoczew

przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania

2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]
94,8	95,1	95,5	95,7	95,8	95,8

przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę

2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]
26,9	27,3	27,8	28,1	28,3	28,3

mieszkania na 1000 mieszkańców

2016	2017	2018	2019	2020	2021
283,9	286,5	290,6	293,3	294,9	294,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

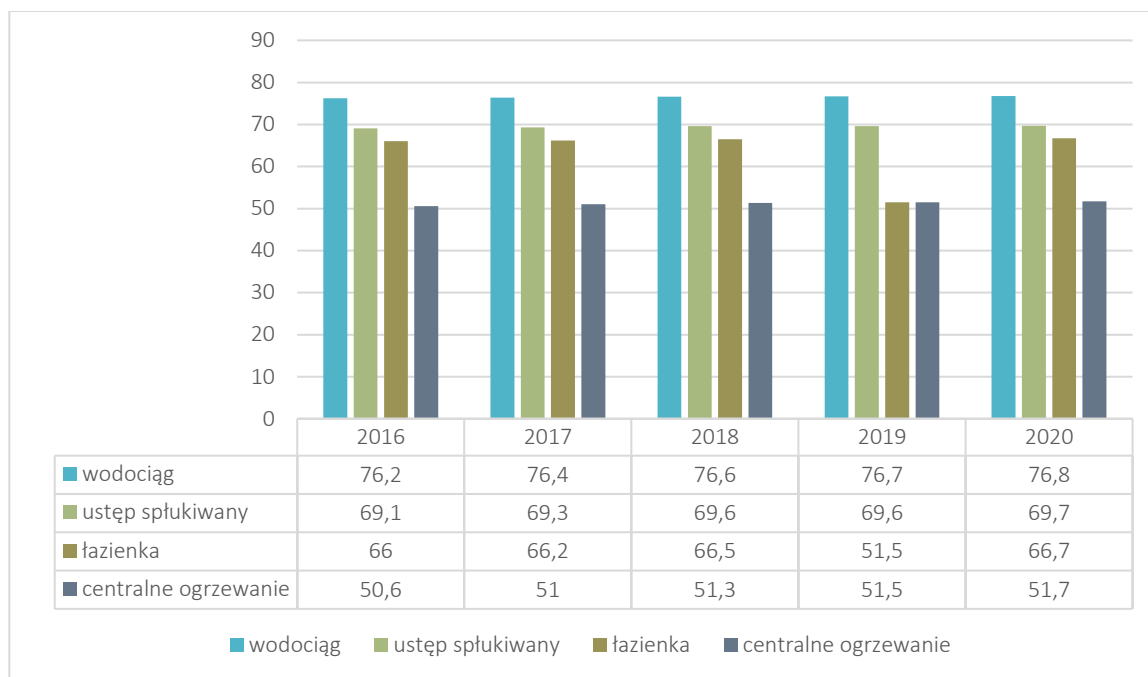
W 2021 roku w gminie Kłoczew oddano do użytku 23 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,26 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Kłoczew to 2101 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 295 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

100% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne.

Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Kłoczew to 5,70 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2021 roku w gminie Kłoczew to 154,40 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 76,77% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 69,73% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 66,73% mieszkań posiada łazienkę, 51,69% korzysta z centralnego ogrzewania, a 7,85% z gazu sieciowego.

W celu oceny stanu jakości mieszkań w gminie, ważna jest ich analiza pod względem wyposażenia w instalacje. Jak widać na poniższych wykresach, w ciągu ostatnich lat, nie wszystkie mieszkania stwarzały korzystne warunki życia dla ich lokatorów. Pociuszający jest jednak fakt, iż od 2011 roku zauważalny jest wzrost liczby mieszkań wyposażonych właśnie w łazienki, centralne ogrzewanie oraz wodociągi.

Wykres 20 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Gminie Kłoczew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.17. Ochrona bezpieczeństwa

Teren gminy Kłoczew obsługiwany był przez policjantów Zespołu Dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Rykach. Obszar gminy etatowo przydzielony został dla dwóch dzielnicowych, których pracę wspierali policjanci innych służb – prewencji, ruchu drogowego oraz policjanci służb kryminalnych. Policjanci byli angażowani do służby patrolowej, obsługi zdarzeń kryminalnych jak i drogowych.

W 2021 roku stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Kłoczew pozostał na poziomie porównywalnym do 2020 roku. Ogólna ilość czynów w podstawowych kategoriach pozostała taka sama.

Tabela 18 Poziom przestępczości w Gminie Kłoczew za rok 2022 w podziale na poszczególne miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba przestępstw	Interwencje domowe	Liczba wykroczeń	Przestępstwa kryminalne	Liczba złożonych niebieskich kart
1	Borucicha	2	2	0	2	0
2	Bramka	3	4	2	3	0
3	Czernic	3	18	3	3	2
4	Gęsia Wólka	2	5	2	2	0
5	Gózd	1	6	2	1	0
6	Huta Zadybska	0	0	1	0	0

7	Jagodne	0	0	0	0	0
8	Janopol	2	3	0	2	0
9	Julianów	0	8	2	0	0
10	Kawęczyn	0	7	3	0	0
11	Kłoczew	9	18	54	9	1
12	Kokoszka	2	1	0	2	0
13	Kurzelaty	0	0	0	0	0
14	Kąty	0	1	0	0	
15	Nowe Zadybie	4	1	1	4	0
16	Padarz	0	0	2	0	0
17	Przykwa	0	2	19	0	0
18	Rybaki	1	1	0	1	0
10	Rzyczyna	0	1	2	0	0
20	Sokola	0	3	0	0	1
21	Sosnówka	1	1	3	1	0
22	Stare Zadybie	3	0	14	3	0
23	Stryj	2	4	3	2	0
24	Wojciechówka	1	10	0	1	0
25	Wola Zadybska	1	7	16	1	0
26	Wola Zadybska Kolonia	0	0	0	0	0
27	Wygranka	0	1	0	0	0
28	Wylezin	0	1	4	0	0
29	Zaryte	0	6	0	0	0
Razem		37	111	133	37	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Rykach

W gminie Kłoczew funkcjonuje 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

OSP w Czernicu, OSP w Gęziej Wólce, OSP w Janopolu, OSP w Kawęczynie, OSP w Kłoczewie, OSP w Kokoszce, OSP w Nowym Zadybiu, OSP w Przykwie, OSP w Starym Zadybiu, OSP w Stryju, OSP w Woli Zadybskiej, OSP w Wylezinie

w tym 3 w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym:

Janopol, Wylezin i Kłoczew.

1.18. Komunikacja

Infrastruktura drogowa

Gmina Kłoczew położona jest obok ważnego szlaku komunikacyjnego, tj.: drogi ekspresowej S17. Pomimo faktu, iż przez jej teren nie przebiegają żadne drogi krajowe i wojewódzkie, gmina posiada dogodnie połączenia komunikacyjne z Lublinem oraz stolicą Polski. Gmina Kłoczew jest położona ok. 12 km od Ryk i ok 24 km od Dębina, tj. największych miejscowości w powiecie, ok. 78 km od stolicy województwa - Lublina, a także ok. 108 km od Warszawy. Przez gminę w części południowo wschodniej przebiega również linia kolejowa, na trasie Dęblin-Łuków. Sieć połączeń stanowi 93,69 km dróg powiatowych (16 szt.) oraz 43 km dróg gminnych (42 szt.).

Stan dróg gminnych jest zróżnicowany. Należy jednak podkreślić, że na terenie Gminy nie ma dróg nieprzejezdnych.

W zakresie transportu współfinansowanego przez gminę Kłoczew funkcjonują 2 linie autobusowe:

K11 relacji Kłoczew – Stryj – Gęsia Wólka, Kłoczew – Stryj Huta Zadybska – Gęsia Wólka – Gózd – Jagodne – Kłoczew.

K12 relacji Kłoczew – Rybaki – Wola Zadybska, Kłoczew – Zaryte – Rybaki – Wola Zadybska – Stare Zadybie – Nowe Zadybie – Kłoczew.

Część transportu zbiorowego na terenie gminy Kłoczew realizowana jest przez przewoźników niezależnych - PKS Ryki.

W zasobie gminy są 3 przystanki autobusowe w miejscowościach Wylezin, Kurzelaty i Kokoszka (Uchwała RGK XIII/93/2019).

2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH

2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

- ✓ środowiskowych – niskiego stopnia inwestycji w odnawialne źródła energii, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- ✓ technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Celem wyznaczenia na obszarze całej gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza danych przebiegała 2-etapowo:

- ✓ ETAP 1 - wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Kłoczew
- ✓ ETAP 2 - wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Kłoczew

2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Kłoczew

W celu jednoznacznego wskazania na jakim obszarze gminy występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział gminy na miejscowości.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

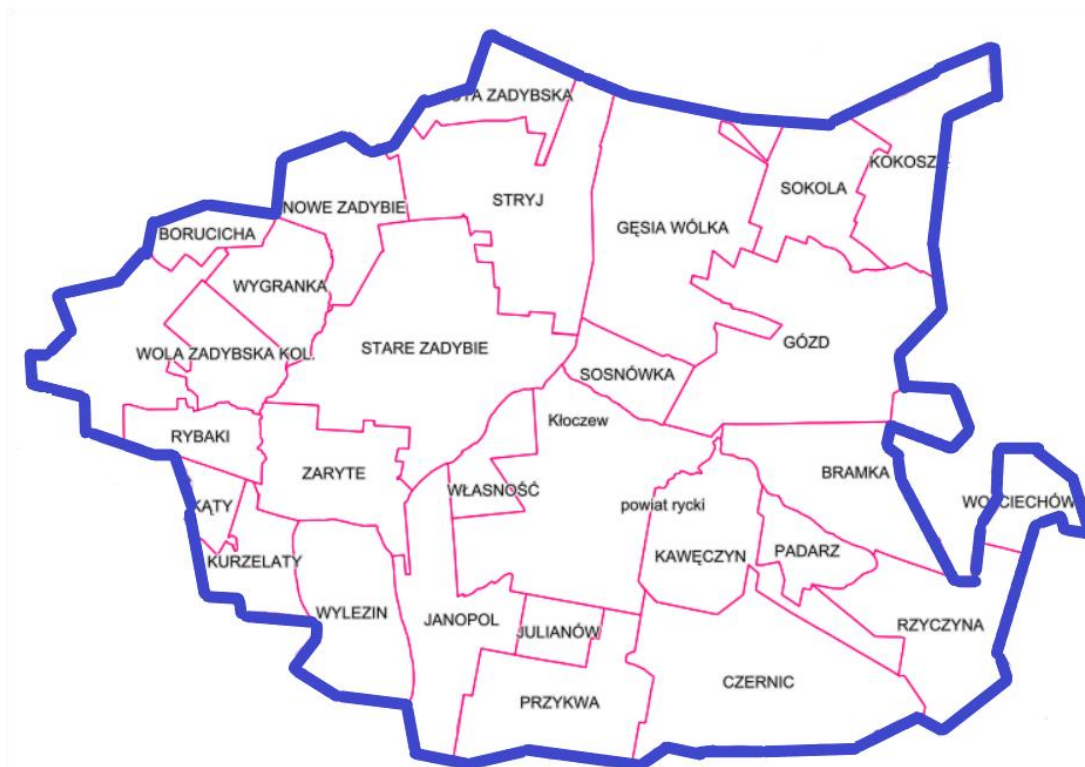
Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na sołectwa/miejscowości. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Tabela 19 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Udział ludności %	Powierzchnia w ha	Udział powierzchni %
1.	Borucicha	105	1,47	149,51	
2.	Bramka	279	3,90	636,53	
3.	Czernic	788	11,03	986,29	
4.	Gęsia Wólka	352	4,93	1067,15	
5.	Gózd	296	4,14	1014,89	
6.	Huta Zadybska	89	1,25	256,48	
7.	Jagodne	51	0,71	-	
8.	Janopol	227	3,18	549,84	
9.	Julianów	63	0,88	135,94	
10.	Kawęczyn	451	6,31	568,75	
11.	Kłoczew	1244	17,41	289,97	
12.	Kokoszka	134	1,88	456,96	
13.	Kurzelaty	60	0,84	248,55	
14.	Kąty	54	0,76	113,92	
15.	Nowe Zadybie	236	3,30	371,22	
16.	Padarz	111	1,55	198,70	
17.	Przykwa	371	5,19	575,42	
18.	Rybaki	58	0,81	223,58	
19.	Rzyczyna	165	2,31	560,50	
20.	Sokola	176	2,46	404,29	
21.	Sosnówka	108	1,51	213,90	
22.	Stare Zadybie	510	7,14	1197,30	
23.	Stryj	338	4,73	873,99	
24.	Wojciechówka	95	1,33	205,55	
25.	Wola Zadybska	324	4,53	554,27	
26.	Wola Zadybska Kolonia	53	0,74	279,11	
27.	Wygranka	74	1,04	316,62	
28.	Wylezin	222	3,11	498,31	
29.	Zaryte	111	1,55	455,88	

Źródło: udostępnione przez Urząd Gminy Kłoczew

Mapa 5 Podział gminy na obszary porównawcze

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmqp_2.html?qmap=gp0

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno- funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 20 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Lp.	Kategoria	Wskaźnik	Opis
1.	SFERA SPOŁECZNA	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
2.		Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
3.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej. Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego obliczony został na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłoczewie. Jako wskaźnik go wyznaczający przyjęto liczbę osób korzystających z pomocy społecznej przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.
4.		Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Rykach. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
5.		Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Rykach. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.

6.		Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Rykach. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych miejscowościach przyjęto liczbę przestępstw i wykroczeń przeliczeniu na 100 mieszkańców.
7.		„Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Rykach. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto oraz ilość założonych „niebieskich kart” oraz interwencji domowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
8.		Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Kłoczew
9.		Poziom kapitału społecznego –uczestnictwo w życiu politycznym	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwa w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach Gminy Kłoczew, to udział mieszkańców w wyborach samorządowych. Dane pozyskano z PKW.
10.		Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z UG w Kłoczewie.
11.	SFERA GOSPODARCZA	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu wzrostu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Gminy Kłoczew, rejestr CIDG.

12.		Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziomu aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia kondycji lokalnych przedsiębiorstw j posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Gminy Kłoczew, rejestr CIDG.
13.	SFERA ŚRODOWISKOWA	Liczba gospodarstw w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Kłoczew.
14.	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic w skali od 0 – niedostateczna do 3 – zadowolająca. Źródło: badania własne
15.	SFERA TECHNICZNA	Obecność terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru miejscowości	Wskaźnik opisujący poziom degradacji terenów w obrębie obszaru/sołectwa. Źródło danych: Urząd Gminy. Degradacja przestrzeni, w tym przestrzeni publicznej przejawia się m.in. w występowaniu zdegradowanych, zaniedbanych obiektów: pustostanów, budynków niewykorzystanych, które utraciły swoją funkcję. Z powodu występowania takich obiektów przestrzeń przestaje być reprezentacyjna, co przekłada się na atrakcyjność turystyczno-gospodarczą całej gminy. Źródłem danych dla oceny stopnia degradacji były informacje zawarte w dokumentach gminnych, a także informacje uzyskane od poszczególnych właścicieli i zarządców, jak również wizje w terenie.

Źródło: opracowanie własne

2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników

Tabela 21 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	16,52
Bramka	18,89
Czernic	22,32
Gęsia Wólka	22,75
Gózd	22,76
Huta Zadybska	19,78
Jagodne	-
Janopol	23,53
Julianów	16,92
Kawęczyn	15,70
Kłoczew	22,65
Kokoszka	15,27
Kurzelaty	20,00
Kąty	54,00
Nowe Zadybie	24,70
Padarż	21,92
Przykwa	21,48
Rybaki	19,67
Rzyczyna	22,15
Sokoła	21,91
Sosnówka	19,09
Stare Zadybie	23,37
Stryj	25,14
Wojciechówka	20,00
Wola Zadybska	19,81
Wola Zadybska Kolonia	-
Wygranka	20,73
Wylezin	19,56
Zaryte	13,04
Średnia	21,62

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 22 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	20,00
Bramka	17,91
Czernic	17,83
Gęsia Wólka	21,07
Gózd	27,24
Huta Zadybska	18,68
Jagodne	-
Janopol	17,65
Julianów	20,00
Kawęczyn	25,59
Kłoczew	19,68
Kokoszka	20,61
Kurzelaty	15,38
Kąty	10,00
Nowe Zadybie	17,13
Padarz	18,42
Przykwa	19,10
Rybaki	24,59
Rzyczyna	16,77
Sokola	17,41
Sosnówka	22,73
Stare Zadybie	19,40
Stryj	19,83
Wojciechówka	15,24
Wola Zadybska	22,60
Wola Zadybska Kolonia	-
Wygranka	18,29
Wylezin	21,74
Zaryte	17,39
Średnia	19,34

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 23 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0,03
Bramka	0,14
Czernic	0,13
Gęsia Wólka	0,03
Gózd	0,04
Huta Zadybska	0,03
Jagodne	0,03
Janopol	0,1
Julianów	0
Kawęczyn	0,03
Kłoczew	0,28
Kokoszka	0,03
Kurzelaty	0,03
Kąty	0
Nowe Zadybie	0,11
Padarz	0,01
Przykwa	0,08
Rybaki	0
Rzyczyna	0,1
Sokola	0,04
Sosnówka	0,03
Stare Zadybie	0,11
Stryj	0,01
Wojciechówka	0,06
Wola Zadybska	0,06
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	0,01
Zaryte	0,03
Średnia	0,05

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłoczewie

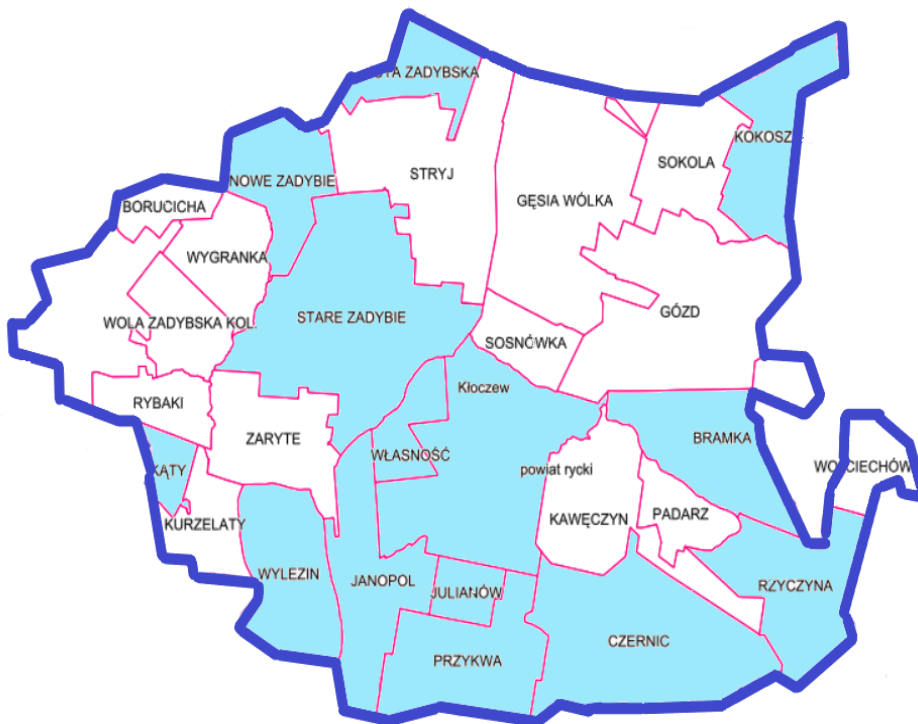
Tabela 24 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	1,74
Bramka	2,93
Czernic	1,62
Gęsia Wólka	0
Gózd	0,32
Huta Zadybska	4,39
Jagodne	3,77
Janopol	2,26
Julianów	1,54
Kawęczyn	1,51
Kłoczew	2,01
Kokoszka	1,53
Kurzelaty	0
Kąty	4
Nowe Zadybie	3,19
Padarz	0
Przykwa	1,86
Rybaki	0
Rzyczyna	4,79
Sokola	1,68
Sosnówka	0
Stare Zadybie	2,38
Stryj	0,84
Wojciechówka	1,90
Wola Zadybska	1,55
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	1,22
Wylezin	3,04
Zaryte	0,87
Średnia	1,76

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Rykach

Tabela 25 Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców

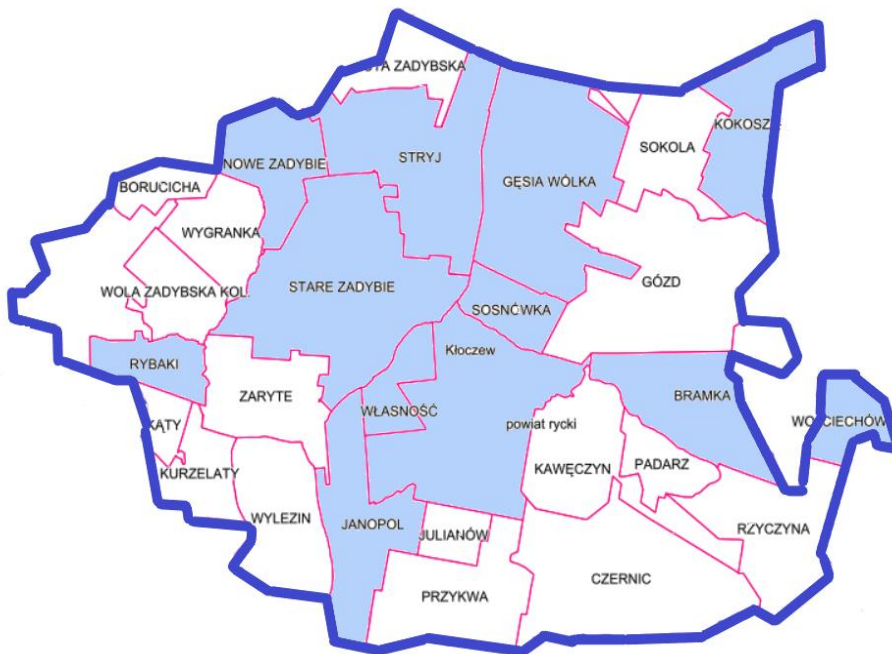
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0,87
Bramka	1,63
Czernic	1,24
Gęsia Wólka	0
Gózd	0
Huta Zadybska	1,09
Jagodne	3,77
Janopol	1,36
Julianów	1,54
Kawęczyn	0,43
Kłoczew	1,04
Kokoszka	1,53
Kurzelaty	0
Kąty	2,00
Nowe Zadybie	2,39
Padarż	0
Przykwa	1,06
Rybaki	0
Rzyczyna	2,99
Sokoła	0
Sosnówka	0
Stare Zadybie	0,99
Stryj	0,28
Wojciechów	0
Wola Zadybska	0,93
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	2,61
Zaryte	0
Średnia	0,96

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Rykach

Tabela 26 Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0,17
Bramka	0,98
Czernic	0,37
Gęsia Wólka	0,56
Gózd	0,32
Huta Zadybska	0
Jagodne	0
Janopol	0,9
Julianów	0
Kawęczyn	0
Kłoczew	0,72
Kokoszka	1,53
Kurzelaty	0
Kąty	0
Nowe Zadybie	1,59
Padarz	0
Przykwa	0
Rybaki	1,64
Rzyczyna	0
Sokola	0
Sosnówka	0,9
Stare Zadybie	0,59
Stryj	0,56
Wojciechówka	0,95
Wola Zadybska	0,31
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	0
Zaryte	0
Średnia	0,42

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Rykach

Tabela 27 „Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0
Bramka	0
Czernic	0,24
Gęsia Wólka	0
Gózd	0
Huta Zadybska	0
Jagodne	0
Janopol	0
Julianów	0
Kawęczyn	0
Kłoczew	0,08
Kokoszka	0
Kurzelaty	0
Kąty	0
Nowe Zadybie	0
Padarz	0
Przykwa	0
Rybaki	0
Rzyczyna	0
Sokola	0,56
Sosnówka	0
Stare Zadybie	0
Stryj	0
Wojciechówka	0
Wola Zadybska	0
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	0
Zaryte	0
Średnia	0,03

The map shows the geographical layout of the Kłoczew commune, divided into numerous small areas. The areas with the highest number of interventions are Sokola (0,56), Czernic (0,24), and Kłoczew (0,08). The average value for the entire commune is 0,03. The map also shows neighboring communes: Wola Zadybska, Stryj, Gęsia Wólka, Kokoszka, Gózd, Wójciechów, Bramka, Padarz, Rzyczyna, Czernic, Przykwa, Julianów, Janopol, Wylezin, Kurzelaty, Kąty, Zaryte, Własność, Kłoczew, Sosnówka, Kawęczyn, and Padarz.

Tabela 28 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0
Bramka	0,32
Czernic	0,24
Gęsia Wólka	0,28
Gózd	0,64
Huta Zadybska	0
Jagodne	0
Janopol	0
Julianów	0
Kawęczyn	0,43
Kłoczew	0,24
Kokoszka	0
Kurzelaty	0
Kąty	0
Nowe Zadybie	0
Padarz	0
Przykwa	0,53
Rybaki	0
Rzyczyna	0
Sokoła	0
Sosnówka	0
Stare Zadybie	0
Stryj	0
Wojciechówka	0
Wola Zadybska	0,43
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	0,43
Zaryte	0
Średnia	0,12

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Kłoczew oraz BDL GUS

Tabela 29 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 r.

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0
Bramka	81,17
Czernic	60,99
Gęsia Wólka	76,83
Gózd	87,79
Huta Zadybska	157,28
Jagodne	0
Janopol	87,27
Julianów	199,08
Kawęczyn	71,04
Kłoczew	39,37
Kokoszka	122,72
Kurzelaty	200,58
Kąty	307,82
Nowe Zadybie	88,46
Padarz	134,12
Przykwa	75,54
Rybaki	0
Rzyczyna	107,72
Sokoła	103,81
Sosnówka	137,75
Stare Zadybie	67,75
Stryj	74,80
Wojciechówka	0
Wola Zadybska	79,52
Wola Zadybska Kolonia	245,08
Wygranka	170,36
Wylezin	91,85
Zaryte	133,41
Średnia	103,52

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Kłoczew

Tabela 30 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Borucicha	16,52	20,00	1,74	1,74	0,87	0,17	0	0	0
Bramka	18,89	17,91	3,26	2,93	1,63	0,98	0	0,32	81,17
Czernic	22,32	17,83	1,12	1,62	1,24	0,37	0,24	0,24	60,99
Gęsia Wólka	22,75	21,07	0,56	0	0	0,56	0	0,28	76,83
Gózd	22,76	27,24	0,96	0,32	0	0,32	0	0,64	87,79
Huta Zadybska	19,78	18,68	2,2	4,39	1,09	0	0	0	157,28
Jagodne	-	-	3,77	3,77	3,77	0	0	0	0
Janopol	23,53	17,65	3,17	2,26	1,36	0,9	0	0	87,27
Julianów	16,92	20,00	0	1,54	1,54	0	0	0	199,08
Kawęczyn	15,70	25,59	0,43	1,51	0,43	0	0	0,43	71,04
Kłoczew	22,65	19,68	1,60	2,01	1,04	0,72	0,08	0,24	39,37
Kokoszka	15,27	20,61	1,53	1,53	1,53	1,53	0	0	122,72
Kurzelaty	20,00	15,38	3,08	0	0	0	0	0	200,58
Kąty	54,00	10,00	0	4	2,00	0	0	0	307,82
Nowe Zadybie	24,70	17,13	3,19	3,19	2,39	1,59	0	0	88,46
Padarz	21,92	18,42	0,88	0	0	0	0	0	134,12
Przykwa	21,48	19,10	1,59	1,86	1,06	0	0	0,53	75,54
Rybaki	19,67	24,59	0	0	0	1,64	0	0	0
Rzyczyna	22,15	16,77	4,19	4,79	2,99	0	0	0	107,72
Sokola	21,91	17,41	1,68	1,68	0	0	0,56	0	103,81
Sosnówka	19,09	22,73	1,82	0	0	0,9	0	0	137,75
Stare Zadybie	23,37	19,40	1,58	2,38	0,99	0,59	0	0	67,75
Stryj	25,14	19,83	0,28	0,84	0,28	0,56	0	0	74,80
Wojciechówka	20,00	15,24	3,81	1,90	0	0,95	0	0	0
Wola Zadybska	19,81	22,60	1,24	1,55	0,93	0,31	0	0,43	79,52
Wola Zadybska Kolonia	0	0	0	0	0	0	0	0	245,08
Wygranka	20,73	18,29	0	1,22	0	0	0	0	170,36

Wylezin	19,56	21,74	0,43	3,04	2,61	0	0	0,43	91,85
Zaryte	13,04	17,39	1,74	0,87	0	0	0	0	133,41
Średnia arytmetyczna	20,84	18,65	1,58	1,76	0,96	0,42	0,03	0,12	103,52
Odchylenie standardowe	4,72	3,8	3,14	3,12	3,15	2,66	2,27	2,04	11,00

Wskaźniki powyższe wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

- t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- \bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,
- S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Tabela 31 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Borucicha	-0,91	0,35	0,05	-0,01	-0,03	-0,09	-0,01	-0,06	-9,41
Bramka	-0,41	-0,19	0,53	0,37	0,21	0,21	-0,01	0,09	-2,03
Czernic	0,31	-0,21	-0,15	-0,04	0,09	-0,02	0,09	0,06	-3,87
Gęsia Wólka	0,4	0,63	-0,32	-0,56	-0,3	0,05	-0,01	0,08	-2,43
Gózd	0,4	2,26	-0,19	-0,46	-0,3	-0,04	-0,01	0,25	-1,43
Huta Zadybska	-0,22	0,01	0,19	0,84	0,09	-0,16	-0,01	-0,06	4,88
Jagodne	-4,41	-4,91	0,69	0,67	0,89	-0,16	-0,01	-0,06	-9,41
Janopol	0,57	-0,26	0,51	0,16	0,13	0,18	-0,01	-0,06	-1,48
Julianów	-0,83	0,35	-0,5	-0,07	0,18	-0,16	-0,01	-0,06	8,69
Kawęczyn	-1,09	1,82	-0,37	-0,08	-0,17	-0,16	-0,01	0,15	-2,95
Kłoczew	0,38	0,27	0,01	0,08	0,03	0,01	0,02	0,06	-5,83
Kokoszka	-1,08	0,51	-0,02	-0,07	0,18	0,41	-0,01	-0,06	1,74
Kurzelaty	-0,18	-0,86	0,79	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	8,82
Kąty	7,02	-2,27	-0,5	0,71	0,33	-0,16	-0,01	-0,06	18,57
Nowe Zadybie	0,82	-0,42	0,51	0,45	0,45	0,44	-0,01	-0,06	-1,37
Padarz	0,23	-0,06	-0,22	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	2,78
Przykwa	0,13	0,12	0	0,03	0	-0,16	-0,01	0,2	-2,54
Rybaki	-0,25	1,56	-0,5	-0,56	-0,3	0,46	-0,01	-0,06	-9,41
Rzyczyna	0,28	-0,49	0,83	0,97	0,64	-0,16	-0,01	-0,06	0,38
Sokola	0,23	-0,32	0,03	-0,02	-0,3	-0,16	0,23	-0,06	0,03
Sosnówka	-0,37	1,07	0,08	-0,56	-0,3	0,18	-0,01	-0,06	2,32
Stare Zadybie	0,53	0,19	0	0,19	0,01	0,06	-0,01	-0,06	-3,25
Stryj	0,91	0,31	-0,41	-0,29	-0,21	0,05	-0,01	-0,06	-2,61
Wojciechówka	-0,18	-0,89	0,71	0,04	-0,3	0,24	-0,01	-0,06	-9,41

Wola Zadybska	-0,22	1,04	-0,11	-0,07	-0,01	-0,04	-0,01	0,15	-2,18
Wola Zadybska Kolonja	-4,41	-4,91	-0,5	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	12,87
Wygranka	-0,02	-0,09	-0,5	-0,17	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	6,08
Wylezin	-0,27	0,81	-0,09	0,41	0,52	-0,16	-0,01	0,15	-1,06
Zaryte	-1,65	-0,33	0,05	-0,28	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	2,72

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest **stymulantą**, czy **destymulantą**, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu.

Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian

Tabela 32 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności *	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności *	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 *
Borucicha	0,91	-0,35	0,05	-0,01	-0,03	-0,09	-0,01	-0,06	9,41
Bramka	0,41	0,19	0,53	0,37	0,21	0,21	-0,01	0,09	2,03
Czernic	-0,31	0,21	-0,15	-0,04	0,09	-0,02	0,09	0,06	3,87
Gęsia Wólka	-0,4	-0,63	-0,32	-0,56	-0,3	0,05	-0,01	0,08	2,43
Gózd	-0,4	-2,26	-0,19	-0,46	-0,3	-0,04	-0,01	0,25	1,43
Huta Zadybska	0,22	-0,01	0,19	0,84	0,09	-0,16	-0,01	-0,06	-4,88
Jagodne	4,41	4,91	0,69	0,67	0,89	-0,16	-0,01	-0,06	9,41
Janopol	-0,57	0,26	0,51	0,16	0,13	0,18	-0,01	-0,06	1,48
Julianów	0,83	-0,35	-0,5	-0,07	0,18	-0,16	-0,01	-0,06	-8,69
Kawęczyn	1,09	-1,82	-0,37	-0,08	-0,17	-0,16	-0,01	0,15	2,95
Kłoczew	-0,38	-0,27	0,01	0,08	0,03	0,01	0,02	0,06	5,83
Kokoszka	1,08	-0,51	-0,02	-0,07	0,18	0,41	-0,01	-0,06	-1,74
Kurzelaty	0,18	0,86	0,79	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-8,82
Kąty	-7,02	2,27	-0,5	0,71	0,33	-0,16	-0,01	-0,06	-18,57
Nowe Zadybie	-0,82	0,42	0,51	0,45	0,45	0,44	-0,01	-0,06	1,37
Padarz	-0,23	0,06	-0,22	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-2,78
Przykwa	-0,13	-0,12	0	0,03	0	-0,16	-0,01	0,2	2,54
Rybaki	0,25	-1,56	-0,5	-0,56	-0,3	0,46	-0,01	-0,06	9,41
Rzyczyna	-0,28	0,49	0,83	0,97	0,64	-0,16	-0,01	-0,06	-0,38
Sokola	-0,23	0,32	0,03	-0,02	-0,3	-0,16	0,23	-0,06	-0,03
Sosnówka	0,37	-1,07	0,08	-0,56	-0,3	0,18	-0,01	-0,06	-2,32
Stare Zadybie	-0,53	-0,19	0	0,19	0,01	0,06	-0,01	-0,06	3,25
Stryj	-0,91	-0,31	-0,41	-0,29	-0,21	0,05	-0,01	-0,06	2,61
Wojciechówka	0,18	0,89	0,71	0,04	-0,3	0,24	-0,01	-0,06	9,41

Wola Zadybska	0,22	-1,04	-0,11	-0,07	-0,01	-0,04	-0,01	0,15	2,18
Wola Zadybska Kolonja	4,41	4,91	-0,5	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-12,87
Wygranka	0,02	0,09	-0,5	-0,17	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-6,08
Wylezin	0,27	-0,81	-0,09	0,41	0,52	-0,16	-0,01	0,15	1,06
Zaryte	1,65	0,33	0,05	-0,28	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-2,72

**stymulanta*

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_t = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_t – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze.

Tabela 33 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Demografia		Pomoc społeczna	Bezrobocie		Przestępczość	Patologie	Aktywność społeczna		Wskaźnik syntetyczny
Borucicha	0,91	-0,35	0,05	-0,01	-0,03	-0,09	-0,01	-0,06	9,41	1,09
Bramka	0,41	0,19	0,53	0,37	0,21	0,21	-0,01	0,09	2,03	0,45
Czernic	-0,31	0,21	-0,15	-0,04	0,09	-0,02	0,09	0,06	3,87	0,42
Gęsia Wólka	-0,4	-0,63	-0,32	-0,56	-0,3	0,05	-0,01	0,08	2,43	0,34
Gózd	-0,4	-2,26	-0,19	-0,46	-0,3	-0,04	-0,01	0,25	1,43	-0,22
Huta Zadybska	0,22	-0,01	0,19	0,84	0,09	-0,16	-0,01	-0,06	-4,88	-0,42
Jagodne	4,41	4,91	0,69	0,67	0,89	-0,16	-0,01	-0,06	9,41	2,3
Janopol	-0,57	0,26	0,51	0,16	0,13	0,18	-0,01	-0,06	1,48	0,23
Julianów	0,83	-0,35	-0,5	-0,07	0,18	-0,16	-0,01	-0,06	-8,69	-0,98
Kawęczyn	1,09	-1,82	-0,37	-0,08	-0,17	-0,16	-0,01	0,15	2,95	0,17
Kłoczew	-0,38	-0,27	0,01	0,08	0,03	0,01	0,02	0,06	5,83	0,6
Kokoszka	1,08	-0,51	-0,02	-0,07	0,18	0,41	-0,01	-0,06	-1,74	-0,08
Kurzelaty	0,18	0,86	0,79	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-8,82	-0,89
Kąty	-7,02	2,27	-0,5	0,71	0,33	-0,16	-0,01	-0,06	-18,57	-2,56
Nowe Zadybie	-0,82	0,42	0,51	0,45	0,45	0,44	-0,01	-0,06	1,37	0,3
Padarz	-0,23	0,06	-0,22	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-2,78	-0,47
Przykwa	-0,13	-0,12	0	0,03	0	-0,16	-0,01	0,2	2,54	0,26
Rybaki	0,25	-1,56	-0,5	-0,56	-0,3	0,46	-0,01	-0,06	9,41	0,79
Rzyczyna	-0,28	0,49	0,83	0,97	0,64	-0,16	-0,01	-0,06	-0,38	0,23
Sokoła	-0,23	0,32	0,03	-0,02	-0,3	-0,16	0,23	-0,06	-0,03	-0,02
Sosnówka	0,37	-1,07	0,08	-0,56	-0,3	0,18	-0,01	-0,06	-2,32	-0,41
Stare Zadybie	-0,53	-0,19	0	0,19	0,01	0,06	-0,01	-0,06	3,25	0,3
Stryj	-0,91	-0,31	-0,41	-0,29	-0,21	0,05	-0,01	-0,06	2,61	0,05
Wojciechówka	0,18	0,89	0,71	0,04	-0,3	0,24	-0,01	-0,06	9,41	1,23
Wola Zadybska	0,22	-1,04	-0,11	-0,07	-0,01	-0,04	-0,01	0,15	2,18	0,14

Wola Zadybska Kolonia	4,41	4,91	-0,5	-0,56	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-12,87	-0,57
Wygranka	0,02	0,09	-0,5	-0,17	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-6,08	-0,8
Wylezin	0,27	-0,81	-0,09	0,41	0,52	-0,16	-0,01	0,15	1,06	0,15
Zaryte	1,65	0,33	0,05	-0,28	-0,3	-0,16	-0,01	-0,06	-2,72	-0,17

Sfera gospodarcza:

Tabela 34 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0
Bramka	0,98
Czernic	0,50
Gęsia Wólka	0,28
Gózd	0,32
Huta Zadybska	1,09
Jagodne	0
Janopol	0
Julianów	0
Kawęczyn	0,21
Kłoczew	0,72
Kokoszka	0
Kurzelaty	0
Kąty	0
Nowe Zadybie	0
Padarż	1,75
Przykwa	0,53
Rybaki	1,64
Rzyczyna	1,20
Sokola	1,68
Sosnówka	1,82
Stare Zadybie	0,20
Stryj	0
Wojciechówka	1,90
Wola Zadybska	0
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	1,22
Wylezin	0,43
Zaryte	0
Średnia	0,57

Źródło: UG Kłoczew, rejestr CEIDG.

Tabela 35 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	1,74
Bramka	0
Czernic	0,12
Gęsia Wólka	0
Gózd	0,64
Huta Zadybska	0
Jagodne	0
Janopol	0,45
Julianów	0
Kawęczyn	0,21
Kłoczew	0,48
Kokoszka	0
Kurzelaty	0
Kąty	0
Nowe Zadybie	0
Padarz	0
Przykwa	0,26
Rybaki	0
Rzyczyna	0
Sokola	0
Sosnówka	0,90
Stare Zadybie	0,20
Stryj	0
Wojciechówka	0,95
Wola Zadybska	0,30
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	0
Zaryte	0
Średnia	0,21

Źródło: UG Kłoczew, rejestr CEIDG.

Sfera środowiskowa:

Tabela 36 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	11,30
Bramka	3,58
Czernic	3,86
Gęsia Wólka	1,97
Gózd	3,52
Huta Zadybska	2,20
Jagodne	3,77
Janopol	6,79
Julianów	7,69
Kawęczyn	4,73
Kłoczew	8,75
Kokoszka	5,34
Kurzelaty	3,08
Kąty	10,00
Nowe Zadybie	1,59
Padarz	4,38
Przykwa	5,83
Rybaki	3,28
Rzyczyna	2,99
Sokoła	2,25
Sosnówka	8,18
Stare Zadybie	4,95
Stryj	5,03
Wojciechówka	1,90
Wola Zadybska	60,60
Wola Zadybska Kolonia	2,00
Wygranka	3,66
Wylezin	50,00
Zaryte	4,35
Średnia	8,19

Źródło: UG Kłoczew

Sfera techniczna:

Tabela 38 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Borucicha	0
Bramka	0
Czernic	0
Gęsia Wólka	0
Gózd	0
Huta Zadybska	0
Jagodne	0
Janopol	0
Julianów	0
Kawęczyn	0,04
Kłoczew	0,1
Kokoszka	0
Kurzelaty	0
Kąty	0
Nowe Zadybie	0
Padarz	0
Przykwa	0
Rybaki	0
Rzyczyna	0
Sokola	0
Sosnówka	0
Stare Zadybie	0,17
Stryj	0,01
Wojciechówka	0
Wola Zadybska	0
Wola Zadybska Kolonia	0
Wygranka	0
Wylezin	0
Zaryte	0
Średnia	0,01

Źródło: UG Kłoczew

Tabela 39 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Borucicha	0	1,74	11,30	0	0
Bramka	0,98	0	3,58	0	0
Czernic	0,50	0,12	3,86	3	0
Gęsia Wólka	0,28	0	1,97	2	0
Gózd	0,32	0,64	3,52	1	0
Huta Zadybska	1,09	0	2,20	0	0
Jagodne	0	0	3,77	0	0
Janopol	0	0,45	6,79	1	0
Julianów	0	0	7,69	0	0
Kawęczyn	0,21	0,21	4,73	2	0,04
Kłoczew	0,72	0,48	8,75	3	0,1
Kokoszka	0	0	5,34	1	0
Kurzelaty	0	0	3,08	0	0
Kąty	0	0	10,00	0	0
Nowe Zadybie	0	0	1,59	1	0
Padarz	1,75	0	4,38	0	0
Przykwa	0,53	0,26	5,83	2	0
Rybaki	1,64	0	3,28	0	0
Rzyczyna	1,20	0	2,99	0	0
Sokoła	1,68	0	2,25	0	0
Sosnówka	1,82	0,90	8,18	0	0
Stare Zadybie	0,20	0,20	4,95	1	0,17
Stryj	0	0	5,03	1	0,01
Wojciechówka	1,90	0,95	1,90	0	0
Wola Zadybska	0	0,30	60,60	2	0

Wola Zadybska Kolonia	0	0	2,00	0	0
Wygranka	1,22	0	3,66	0	0
Wylezin	0,43	0	50,00	3	0
Zaryte	0	0	4,35	0	0
Średnia arytmetyczna	0,57	0,21	8,19	0,79	0,01
Odchylenie standardowe	2,95	3,43	8,42	3,43	1,54

Tabela 40 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Borucicha	-0,19	0,45	0,37	-0,23	-0,01
Bramka	0,14	-0,06	-0,55	-0,23	-0,01
Czernic	-0,02	-0,03	-0,51	0,64	-0,01
Gęsia Wólka	-0,1	-0,06	-0,74	0,35	-0,01
Gózd	-0,08	0,12	-0,55	0,06	-0,01
Huta Zadybska	0,18	-0,06	-0,71	-0,23	-0,01
Jagodne	-0,19	-0,06	-0,52	-0,23	-0,01
Janopol	-0,19	0,07	-0,17	0,06	-0,01
Julianów	-0,19	-0,06	-0,06	-0,23	-0,01
Kawęczyn	-0,12	0	-0,41	0,35	0,00
Kłoczew	0,05	0,08	0,07	0,64	0,06
Kokoszka	-0,19	-0,06	-0,34	-0,23	-0,01
Kurzelaty	-0,19	-0,06	-0,61	-0,23	-0,01
Kąty	-0,19	-0,06	0,21	-0,23	-0,01
Nowe Zadybie	-0,19	-0,06	-0,78	0,06	-0,01
Padarz	0,4	-0,06	-0,45	-0,23	-0,01
Przykwa	-0,01	0,01	-0,28	0,35	-0,01
Rybaki	0,36	-0,06	-0,58	-0,23	-0,01
Rzyczyna	0,21	-0,06	-0,62	-0,23	-0,01
Sokola	0,38	-0,06	-0,7	-0,23	-0,01
Sosnówka	0,42	0,2	-0,01	-0,23	-0,01
Stare Zadybie	-0,12	0	-0,38	-0,23	0,1

Stryj	-0,19	-0,06	-0,37	0,06	0,00
Wojciechówka	0,45	0,21	-0,75	-0,23	-0,01
Wola Zadybska	-0,19	0,03	6,22	0,35	-0,01
Wola Zadybska Kolonia	-0,19	-0,06	-0,73	-0,23	-0,01
Wygranka	0,22	-0,06	-0,54	-0,23	-0,01
Wylezin	-0,05	-0,06	4,96	0,64	-0,01
Zaryte	-0,19	-0,06	-0,46	-0,23	-0,01

Tabela 41 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.) *	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.) *	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Borucicha	0,19	-0,45	0,37	0,23	-0,01
Bramka	-0,14	0,06	-0,55	0,23	-0,01
Czernic	0,02	0,03	-0,51	-0,64	-0,01
Gęsia Wólka	0,1	0,06	-0,74	-0,35	-0,01
Gózd	0,08	-0,12	-0,55	-0,06	-0,01
Huta Zadybska	-0,18	0,06	-0,71	0,23	-0,01
Jagodne	0,19	0,06	-0,52	0,23	-0,01
Janopol	0,19	-0,07	-0,17	-0,06	-0,01
Julianów	0,19	0,06	-0,06	0,23	-0,01
Kawęczyn	0,12	0	-0,41	-0,35	0,0009
Kłoczew	-0,05	-0,08	0,07	-0,64	0,06
Kokoszka	0,19	0,06	-0,34	0,23	-0,01

Kurzelaty	0,19	0,06	-0,61	0,23	-0,01
Kąty	0,19	0,06	0,21	0,23	-0,01
Nowe Zadybie	0,19	0,06	-0,78	-0,06	-0,01
Padarz	-0,4	0,06	-0,45	0,23	-0,01
Przykwa	0,01	-0,01	-0,28	-0,35	-0,01
Rybaki	-0,36	0,06	-0,58	0,23	-0,01
Rzyczyna	-0,21	0,06	-0,62	0,23	-0,01
Sokoła	-0,38	0,06	-0,7	0,23	-0,01
Sosnówka	-0,42	-0,2	-0,01	0,23	-0,01
Stare Zadybie	0,12	0	-0,38	0,23	0,1
Stryj	0,19	0,06	-0,37	-0,06	0,00
Wojciechówka	-0,45	-0,21	-0,75	0,23	-0,01
Wola Zadybska	0,19	-0,03	6,22	-0,35	-0,01
Wola Zadybska Kolonja	0,19	0,06	-0,73	0,23	-0,01
Wygranka	-0,22	0,06	-0,54	0,23	-0,01
Wylezin	0,05	0,06	4,96	-0,64	-0,01
Zaryte	0,19	0,06	-0,46	0,23	-0,01

*stymulanta

Tabela 42 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.) *	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców *	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru	Liczba wskaźników kryzysowych
Borucicha	0,19	-0,45	0,37	0,23	-0,01	3
Bramka	-0,14	0,06	-0,55	0,23	-0,01	2
Czernic	0,02	0,03	-0,51	-0,64	-0,01	2
Gęsia Wólka	0,1	0,06	-0,74	-0,35	-0,01	2
Gózd	0,08	-0,12	-0,55	-0,06	-0,01	1
Huta Zadybska	-0,18	0,06	-0,71	0,23	-0,01	2
Jagodne	0,19	0,06	-0,52	0,23	-0,01	3
Janopol	0,19	-0,07	-0,17	-0,06	-0,01	1
Julianów	0,19	0,06	-0,06	0,23	-0,01	3
Kawęczyn	0,12	0	-0,41	-0,35	0,0009	3
Kłoczew	-0,05	-0,08	0,07	-0,64	0,06	2
Kokoszka	0,19	0,06	-0,34	0,23	-0,01	3
Kurzelaty	0,19	0,06	-0,61	0,23	-0,01	3
Kąty	0,19	0,06	0,21	0,23	-0,01	4
Nowe Zadybie	0,19	0,06	-0,78	-0,06	-0,01	2
Padarz	-0,4	0,06	-0,45	0,23	-0,01	2
Przykwa	0,01	-0,01	-0,28	-0,35	-0,01	1
Rybaki	-0,36	0,06	-0,58	0,23	-0,01	2
Rzyczyna	-0,21	0,06	-0,62	0,23	-0,01	2
Sokola	-0,38	0,06	-0,7	0,23	-0,01	2
Sosnówka	-0,42	-0,2	-0,01	0,23	-0,01	1
Stare Zadybie	0,12	0	-0,38	0,23	0,1	4
Stryj	0,19	0,06	-0,37	-0,06	0,00	3

Wojciechówka	-0,45	-0,21	-0,75	0,23	-0,01	1
Wola Zadybska	0,19	-0,03	6,22	-0,35	-0,01	2
Wola Zadybska Kolonia	0,19	0,06	-0,73	0,23	-0,01	3
Wygranka	-0,22	0,06	-0,54	0,23	-0,01	2
Wylezin	0,05	0,06	4,96	-0,64	-0,01	3
Zaryte	0,19	0,06	-0,46	0,23	-0,01	3

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Kłoczew, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z powyższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości Gminy Kłoczew

Tabela 43 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Nazwa obszaru	Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	Obecność terenów zdegradowanych	Udział Powierzchni [%]	Udział Ludności [%]
Borucicha	TAK	TAK		1,05	1,57
Bramka	TAK	TAK		4,45	4,20
Czernic	TAK	TAK		6,91	10,98
Gęsia Wólka	TAK	TAK		7,46	4,87
Gózd		TAK		7,09	4,27
Huta Zadybska		TAK		1,79	1,25
Jagodne	TAK	TAK		-	0,72
Janopol	TAK	TAK		3,84	3,02
Julianów		TAK		0,95	0,89
Kawęczyn	TAK	TAK	TAK	3,79	6,37
Kłoczew	TAK	TAK	TAK	8,32	17,05
Kokoszka		TAK		3,19	1,79
Kurzelaty		TAK		1,74	0,89
Kąty		TAK		0,8	0,68
Nowe Zadybie	TAK	TAK		2,59	4,44
Padarz		TAK		1,39	1,56
Przykwa	TAK	TAK		4,02	5,16
Rybaki	TAK	TAK		1,56	0,84
Rzyczyna	TAK	TAK		3,92	2,29
Sokola		TAK		2,83	2,44
Sosnówka		TAK		1,49	1,50
Stare Zadybie	TAK	TAK	TAK	8,37	6,91
Stryj	TAK	TAK	TAK	6,12	4,90
Wojciechówka	TAK	TAK		1,44	1,44
Wola Zadybska	TAK	TAK		3,88	4,42
Wola Zadybska Kolonia		TAK		1,95	0,68
Wygranka		TAK		2,21	1,12
Wylezin	TAK	TAK		3,48	3,14
Zaryte		TAK		3,19	1,57

Źródło: Opracowanie własne.

Powierzchnia wyznaczonych obszarów zdegradowanych stanowi 71,2 % powierzchni gminy i są one zamieszkiwane przez 82,32 % mieszkańców gminy.

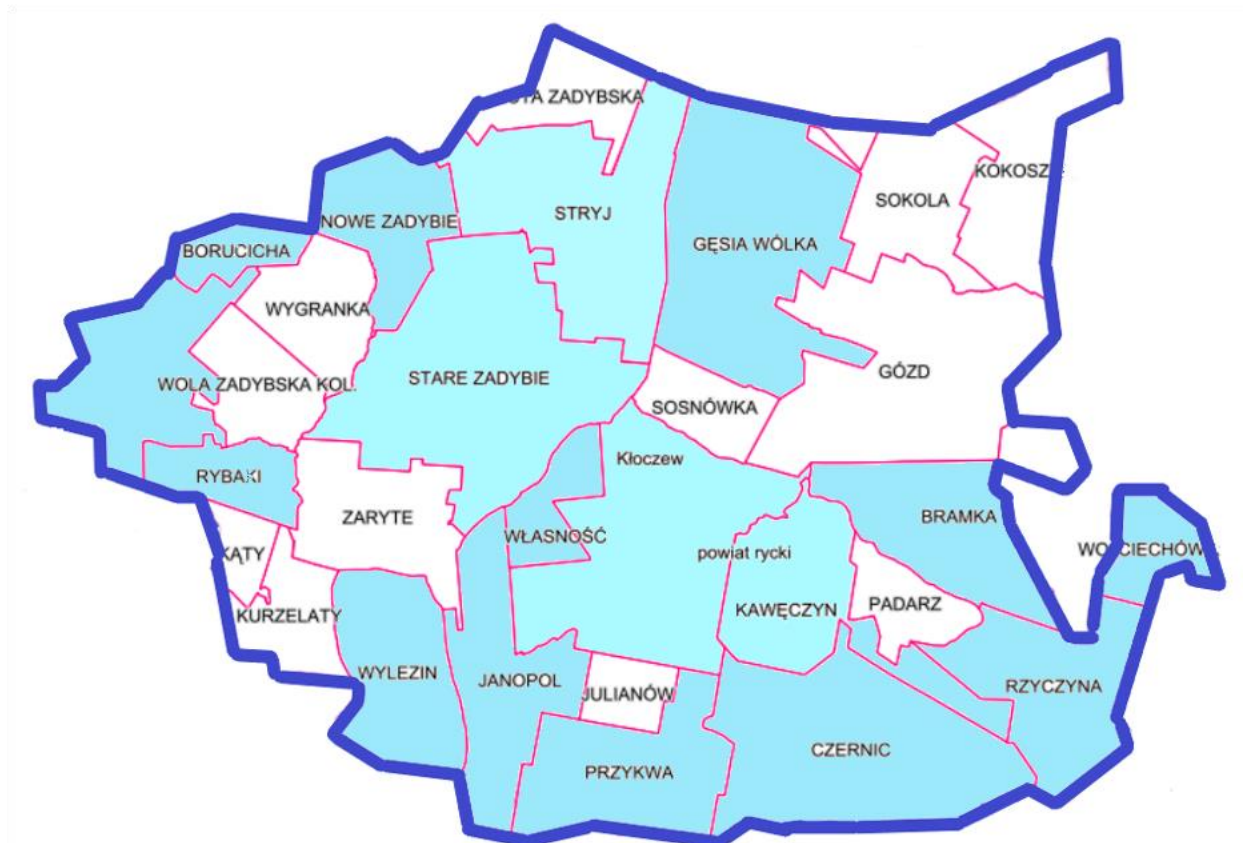
Cechuje je nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność

w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,
- ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

Mapa 7 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Źródło: Opracowanie własne.

2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Kłoczew

Konieczne jest zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszaru rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Kłoczew.

W celu jednoznacznego wyznaczenia Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Kłoczew oraz wskazania na jakim obszarze Gminy Kłoczew (OZ) występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym (negatywnym) przypisano odpowiadające im wskaźniki.

Punktem odniesienia terytorialnego było wyodrębnienie w ramach miejscowości zdegradowanych Obszaru Rewitalizacji (OR) w oparciu o czynniki kryzysowe:

1. stan przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej, która po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych może być wykorzystana w celu znaczącej poprawy stanu przestrzeni publicznej szczególnie w obszarze grup dysfunkcyjnych,
2. koncentracja negatywnych zjawisk społecznych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji w związku z gęstością zaludnienia obszaru, co generuje i wzmacnia z natury negatywne postawy zachowania, szczególnie ze strony osób wykluczonych oraz pochodzących ze środowisk patologicznych.

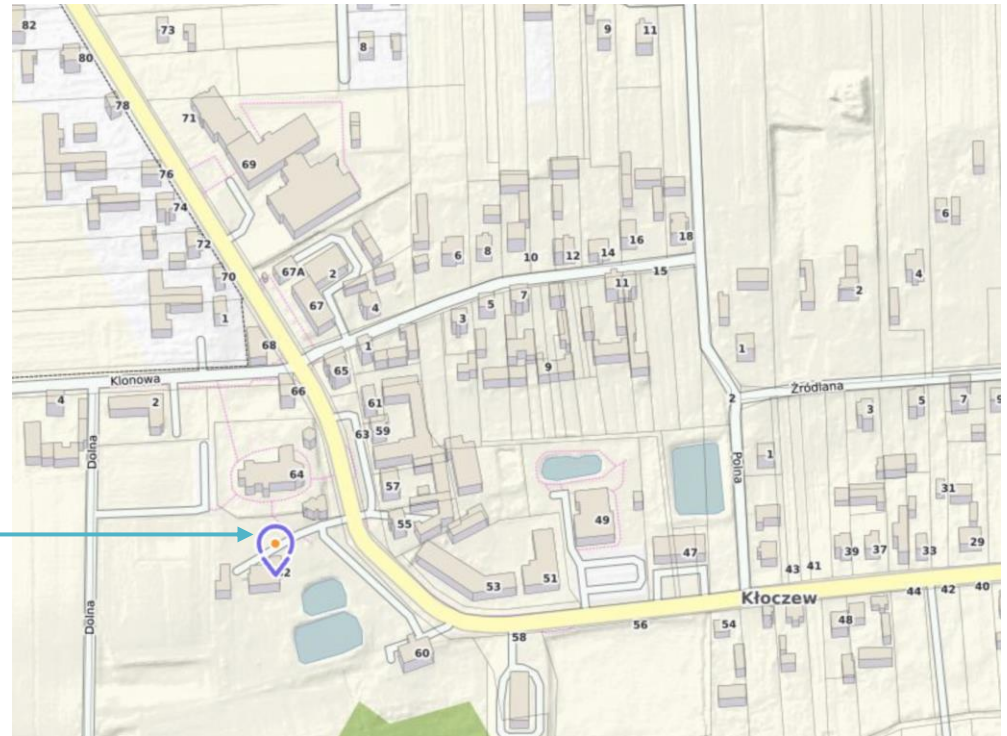
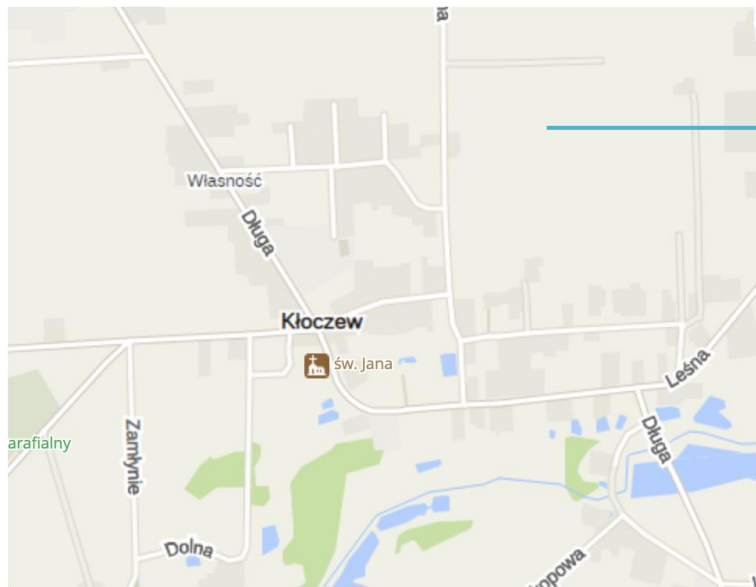
Procedura wyznaczenia OR opierała się na następujących założeniach:

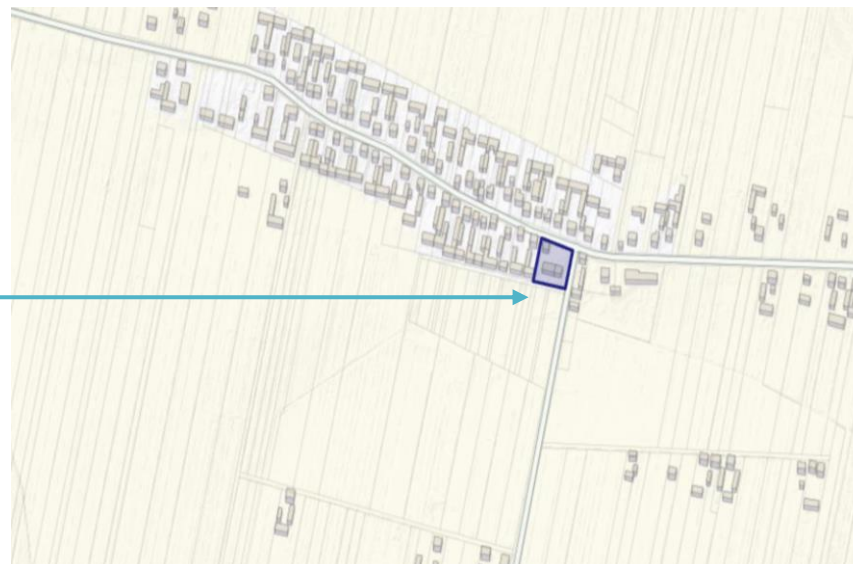
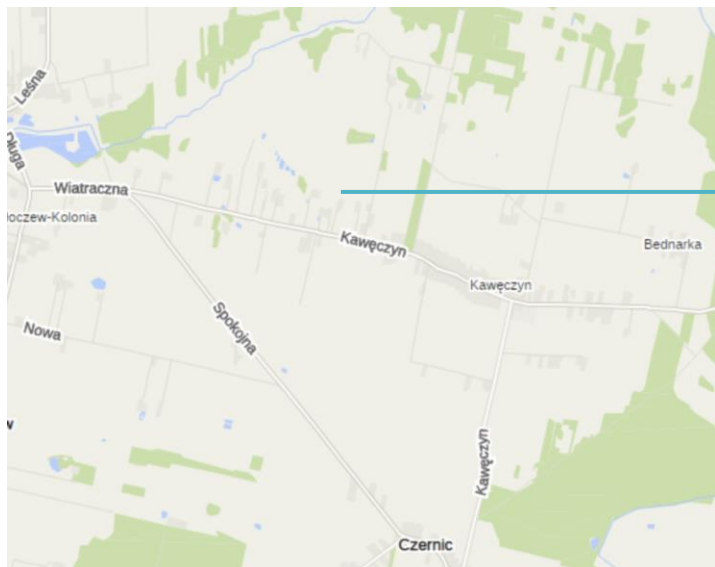
2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Kłoczew

W skład obszaru rewitalizacji obszaru wchodzi podobszary, nieposiadające ze sobą wspólnych granic:

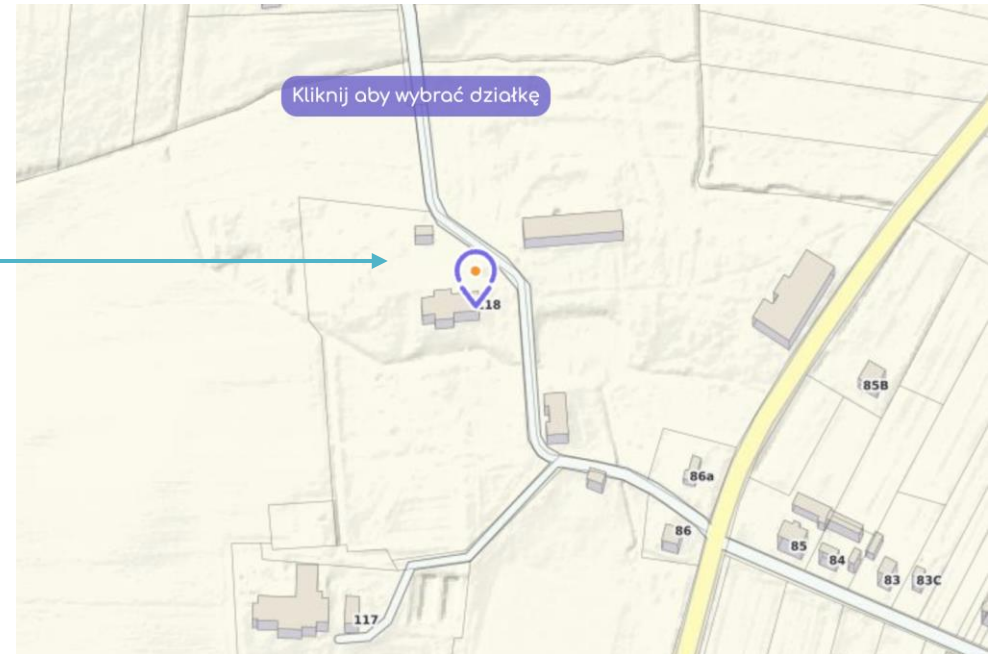
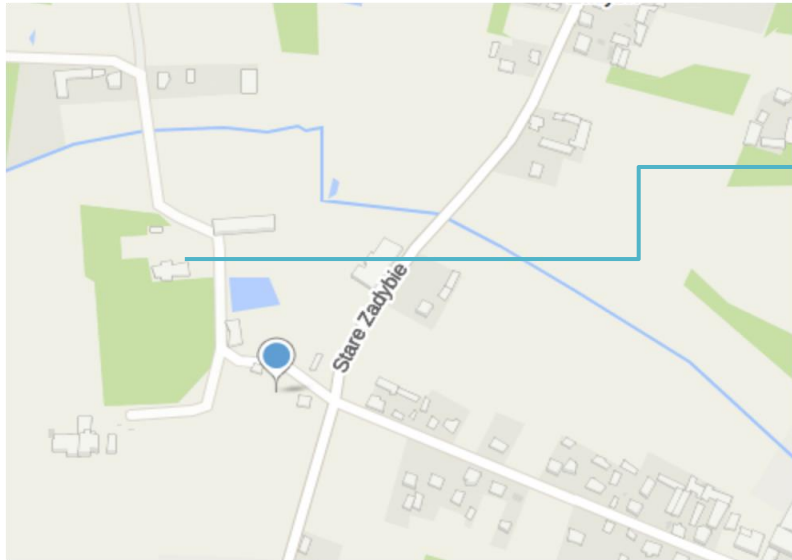
Obszar I: Kłoczew - powierzchnia - 289,97 ha, ludność – 1245

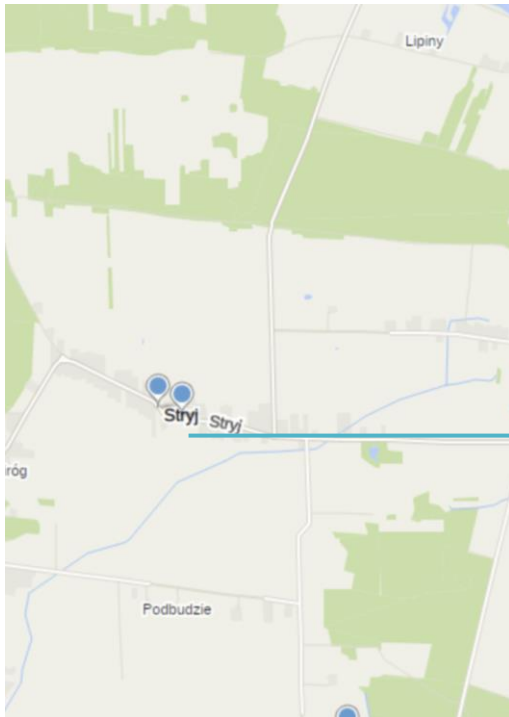
Obszar II: Kawęczyn - powierzchnia – 567,19 ha, ludność – 465

Obszar III: Stare Zadybie – powierzchnia 1197,3 ha, ludność - 505

Obszar IV: Stryj - powierzchnia – 875,09 ha, ludność – 358

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Tabela 44 Delimitacja obszaru rewitalizacji Gminy Kłoczew

Numer Podobszaru	Obszar Rewitalizacji			
	I	II	III	IV
Nazwa obszaru/sołectwa	KŁOCZEW	KAWĘCZYN	STARE ZADYBIE	STRYJ
Powierzchnia podobszaru (ha)	2,29	0,25	2,02	0,10
Odsetek powierzchni podobszaru w ogólnej powierzchni gminy (%)	0,02	0,001	0,01	0,001
Liczba ludności podobszaru (2021 r.)	126	94	75	81
Odsetek ludności podobszaru w ludności ogółem gminy (%)	1,73	1,29	1,03	1,11

Źródło: Opracowanie własne.

W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się **jako obszar rewitalizacji**.

Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych sołectw nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Kłoczew spełnia kryteria określone w wytycznych, ponieważ stanowi 0,032 % powierzchni gminy (4,66 ha) i jest zamieszkały przez 5,16 % jej mieszkańców (376 osób).

Tym samym obszar rewitalizacji mieści się w limitach określonych w Wytycznych (< 20% powierzchni gminy i < 30% liczby jej mieszkańców).

Spis tabel:

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Kłoczew.....	
Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.12	
Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 Osób	14
Tabela 4 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kłoczew	17
Tabela 5 Świadczenia wypłacone przez OPS w roku 2021.....	26
Tabela 6 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Kłoczew	29
Tabela 7 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 r.....	30
Tabela 8 Liczba NGOs w podziale na miejscowości	32
Tabela 9 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach.....	35
Tabela 10 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2022.....	40
Tabela 11 Użytkowanie gruntów w Gminie Kłoczew w ha.....	41
Tabela 12 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Kłoczew w roku 2020.....	41
Tabela 15 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy	44
Tabela 16 Wskaźniki dla sieci wodociągowej.....	45
Tabela 17 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Kłoczew	45
Tabela 18 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Kłoczew	46
Tabela 20 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Kłoczew	50
Tabela 21 Poziom przestępczości w Gminie Kłoczew za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości	51
Tabela 22 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR.....	55
Tabela 23 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	
Tabela 24 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]	60
Tabela 25 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]	61
Tabela 26 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	62
Tabela 27 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	63
Tabela 28 bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	64
Tabela 29 Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców	65
Tabela 30 „Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	66
Tabela 31 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców.....	67
Tabela 32 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 r.....	68
Tabela 33 Wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	70
Tabela 34 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej	73
Tabela 35 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty	76
Tabela 36 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej.....	79
Tabela 37 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.).....	82
Tabela 38 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	83
Tabela 39 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	84
Tabela 40 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)	85
Tabela 41 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru	86
Tabela 42 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	87

Tabela 43 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	89
Tabela 44 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	90
Tabela 45 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	92
Tabela 46 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	94
Tabela 39 Delimitacja obszaru rewitalizacji Gminy Kłoczew.....	102

Spis map:

Mapa 1 Położenie Gminy Kłoczew na tle powiatu lubartowskiego	
Mapa 2 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy Kłoczew	
Mapa 3 Obszary atrakcyjne turystycznie w Gminie Kłoczew	24
Mapa 4 Podział gminy na obszary porównawcze	56
Mapa 5 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Kłoczew	81
Mapa 6 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	95

Spis wykresów:

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Kłoczew (%)	
Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021	11
Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2021.....	13
Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w Gminie Kłoczew w roku 2015 oraz 2021	14
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Kłoczew w latach 2015 -2021	15
Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Kłoczew w latach 2015-2021	16
Wykres 7 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2021	17
Wykres 8 Księgozbiór w bibliotekach na terenie Gminy Kłoczew.....	21
Wykres 9 Wskaźniki czytelnictwa na terenie Gminy Kłoczew.....	22
Wykres 10 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 wg sołectw [%]	31
Wykres 11 Udział procentowy podmiotów gospodarczych w Gminie Kłoczew w roku 2020 wg sekcji PKD 2007	34
Wykres 12 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Kłoczew	34
Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Kłoczew w roku 2021.....	36
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Kłoczew klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących	37
Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Kłoczew w 2021 roku wg sektorów własnościowych	37
Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kłoczew w latach 2016-2021	38
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Kłoczew w podziale na płeć w latach 2015-2021.....	39
Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Kłoczew w latach 2015-2021.....	39
Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – dynamika w latach 2016-2021.....	46
Wykres 20 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Gminie Kłoczew.....	51

